

Projektmagerne

5

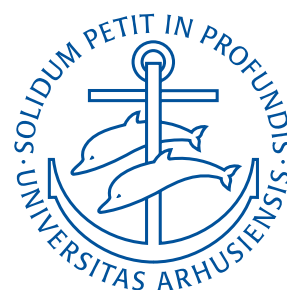
2254 km i en robåd 8

bagsiden

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

2
27.9.04

Lars Kruse/AU-Foto

Sport og spil i septembersol

Omkring 1000 studerede tog aktivt del i Idrætsdagen 2004. Det var især fodbold, basketball og volleyball (bill.), der trak mange deltagere, mens campus-stafetten kun kunne mønstre seks hold. For de små foreninger under Aarhus Universitetssport er idrætsdagen årets bedste udstillingsvindue, når det gælder om at kapre nye medlemmer. Se side 7.

Århus som uddannelsesby

Rektor Niels Chr. Sidenius

Århus Kommune har valgt at profilere Århus som uddannelsesby. Ideen fortjener al mulig ros. Den viser sig blandt andet ved, at Århus Kommune støtter Studenterhus Århus og på andre måder arbejder for at gøre det mere attraktivt at være studerende i Århus. Boliggarantien for tilrejsende studerende og arbejdet med at opføre et internationalt kollegium er to andre konkrete udslag af denne politik.

For uddannelsesinstitutionerne er kommunens indsats meget relevant. Den bidrager nemlig på områder, hvor institutionerne hverken enkeltvis eller samlet har de muligheder, som Århus Kommune har. Ydermere har kommunens aktiviteter i nogle tilfælde medvirket til, at institutionerne lettere kom til at tale med hinanden og gøre det, som er deres ansvar – at orientere om og promovere uddannelserne og institutionerne.

Institutionerne og kommunen har uden tvivl en fælles interesse i, at Århus er kendt som en attraktiv uddannelsesby. Det tiltrækker studerende, som skaber aktivitet og liv i byen. Men det er ikke ligegyldigt, hvordan den fælles interesse varetages, for de to parter er forskellige og kan noget forskelligt.

Som udgangspunkt kan kommunen være med til at skabe nogle frugtbare rammer for de studerendes liv i byen, og på et overordnet plan kan kommunen gøre uddannelserne synlige. Både i byen og udenfor. Eksempelvis via sin hjemmeside. Derudover kan kommunen have særlige synspunkter som bruger eller aftager af kandidater. Og kommunen kan ikke mindst spille en stor rolle ved at være med til at skabe praktikpladser for de studerende.

Men kommunen kan naturligvis ikke have ansvaret for uddannelsernes egen profilering. Den må vi selv tage på os, og det gør vi også. Institutionerne kan uden tvivl bedst profilere Århus som uddannelsesby ved at være fremragende og ved at være synlige. Ligesom Århus Kommune i almindelighed bedst støtter uddannelserne ved at være en attraktiv by for studerende, ikke ved at udtænke nye former for synlighed.

Nu er hverken Århus Kommune, Aarhus Universitet eller de øvrige uddannelsesinstitutioner i Århus ene på markedet for uddannelser. Andre områder og institutioner fører sig mere aggressivt frem, end vi har for vane. I det lange løb kan glittet papir og reklamespots ikke erstatte uddannelsers, institutioners og byers kvalitet; men heller ikke uddannelses”imperier” varer af sig selv evigt. Vi kan ikke bare se til.

Aarhus Universitet skal dyrke sin egen markedsføring. Ikke desto mindre er det positivt, at uddannelsesinstitutionerne i Århus er blevet enige om at gøre det til en fælles sag at profilere uddannelserne. Det fjerner ikke den enkelte institutions særpræg; det gør det lettere for de fremtidige studerende at orientere sig; og det gør det lettere for Århus Kommune at markedsføre sig som uddannelsesby.

JUST A MINUTE

The Department of History celebrates its 75th Anniversary

On Saturday September 18th the Department of History celebrated its 75th anniversary as part of the University of Aarhus. Among the guests was the highly acclaimed Professor of History, Richard J. Evans from the University of Cambridge. He became publicly known four years ago when he stepped forward as an expert wit-

ness in David Irving’s famous “Holocaust Denial Trial” before the British High Court of Justice.

The Department of History, having approximately 1000 active students today, became part of the curriculum at the University of Aarhus one year after its foundation in 1928. In honour of the occasion, two members

of the Department’s staff, Senior Associate Professor Erik Christiansen and Associate Professor Claus Møller Jørgensen, have written a book about the originally small institute, which today is a large department in an even larger institute. /hp

New Programme from International Spouses Group

Lars Kruse/AU-Foto

The International Spouses Group has started its autumn programme. The group meets for various activities on Wednesdays from 10-12 at the Faculty Club in Building 421 at the University of Aarhus. There are also several excursions planned for the autumn; the next will be a tour of Løndal Manor. People interested in joining the International Spouses Group can contact the External Relations Office, telephone 8942 2344 on Mondays, Wednesdays and Fridays between 9 a.m. and 4 p.m., or group coordinator Gitte Haahr-Andersen, Resedavej 10, 8240 Risskov, telephone 86177303, ghhaahr@mail.tele.dk or isg@au.dk. /scv

A few weeks ago, women from the International Spouses Group toured Nobel Park.

New Cooperation between University and Upper Secondary Schools

The University of Aarhus heads a programme of Further Education designed for the approximately 8,000 teachers in Danish upper secondary schools (USS). The programme is an indirect result of the USS-reform, with effect from 2005. By then, 20

percent of teaching in the first year, and 10 percent in the second and third, is to contain elements of "general study preparation".

This is a series of new elements of study meant to strengthen the students’ capacity to integrate know-

ledge and methods across subject boundaries, and to help qualify their choice of higher education. The University of Aarhus expects to educate a large portion of the several thousand USS teachers within the next 3-4 years. /hh

Complains from Restaurant Owners in Århus

Local restaurateurs are not happy about the plans of the Studenterhus in Aarhus to run a café and bar until 2 a.m. They consider it unfair competition if the authorities issue the student house (which is partially fi-

nanced by public funds) with a serving license. They are also unhappy that students can purchase cheap beer at the Friday bars at the University. The Manager of Studenterhus Århus, Anders Dahlstrup, says he

will discuss the matter with the restaurateurs. “We are not trying to vex them, but we want to provide offers that will draw more students downtown,” he says. /hh

Marine Protected Area in Vietnam

Biologists from the University of Aarhus are behind a series of projects that contribute to sustainable development in South and South-East Asia. Currently they are working on a Marine Protected Area-project at Cu Lao Cham in Vietnam.

Since 1995, the biologists have

been running a consultant- and project enterprise at the Centre for Tropical Ecosystems Research (cenTER). This is a specialist centre within the Institute of Biological Sciences. The centre also houses student and PhD projects.

Projects at cenTER are within the

framework of the UN Millennium declaration. Its goal is, among other things, to halve the number of people who live on less than 1 dollar a day by 2015. /hh

Translation: Kasper Thaarup

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne. Næste nummer udkommer 11. oktober.

Redaktion: Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Informationschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr.

Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk
Abonnement kan også tegnes via kuponen på side 13.

Annoncer: ADVICE Media & Marketing ApS, Kong Hans Gade 17, 9100 Aalborg.
T: 7020 7777; e-mail: mio@advice.dk
Aarhus Universitet forbeholder sig ret til at vurdere og tilbagegive annoncer med religiøst og/eller politisk indhold.
Tryk: Avistryk Nord A/S

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 2899 2577
scv@adm.au.dk

Kasper Thaarup
Studentermedhjælp

Aarhus Universitet vs. Københavns Universitet

Andrei Erichsen/AU-Foto

Aarhus Universitet skal sammenligne sig med andre universiteter, og fakulteterne skal sammenligne sig med hinanden. Et udkast til, hvordan Aarhus Universitet skal arbejde med den nye udviklingskontrakt, lægger op til systematisk måling af "performance".

UDVIKLINGSKONTRAKT

Forskeruddannelse, publicering, international udveksling og gennemførelsesprocenter er blot nogle af de områder, hvor Aarhus Universitet nu lægger op til en systematisk sammenligning med Københavns Universitet og en til to udenlandske universiteter.

Bestyrelsen på Aarhus Universitet gav på mødet den 31. august grønt lys for at arbejde videre med det udkast til struktur og arbejdsområder for den nye udviklingskontrakt, som rektor Niels Chr. Sidenius har lagt frem. Her indgår ordet benchmarking i hvert af de fire hovedområder: forskning, uddannelse, formidling og vidensudveks-

ling. Det betyder på dansk, at der skal kvantificeres, måles og sammenlignes på alt fra kvaliteten og effektiviteten i forskningen til internationaliseringen og gennemførelsesprocenten i uddannelserne.

Ingen vej udenom

De enkelte fakulteter og fag er nu i færd med at udfylde rammerne med konkrete, målelige initiativer og en tilhørende tidsplan. Ideen er ikke, at alle fakulteter skal vægte det samme og handle ens. Men de overordnede mål er sat.

– Fakulteterne står forskelligt på de her områder, og vi skal fortsat respektere forskelligheden. Hvis vi tager gennemførelsesprocenten, er den jo meget

forskellig på medicin og humaniora. Det er ikke de samme initiativer, der er brug for, men alle enheder har en pligt til gøre gennemførelsesprocenten så høj som overhovedet mulig, siger prorektor Katherine Richardson. Og der er ingen vej uden om systematiske sammenligninger – internt og med andre universiteter.

– Benchmarking er et vigtigt element i universitetsloven. Det kommer vi ikke udenom. Men hvordan vi præcist skal gribe det an, skal vi først til at diskutere. På nogle områder vil det være godt, hvis fakulteterne og fagene sammenligner sig med hinanden. Hvorfor har nogle fag langt højere gennemførelsesprocent end andre? Ved vi egentlig det, og hvad kan vi læ-

re af hinanden? På andre områder skal vi sammenligne os med Københavns Universitet eller universiteter i udlandet, siger Katherine Richardson.

"Virkemidler"

Sammen med studiechef Eva Teilmann har hun skrevet et ideoplæg, der uddyber de studiemæssige emner i udviklingskontrakten. Her lægges der op til fire hovedtemaer: 1. Kvalitetssikring, -udvikling og -vurdering af uddannelserne; 2. Øget gennemførelse; 3. Tilpasning af uddannelserne til et fleksibelt arbejdsmarked; og 4. Øget internationalisering af uddannelserne. Til hvert tema er der opstillet delmål og midler samt forslag til kvantificering af mål, delmål og midler.

Prorektor Katherine Richardson (t.h.) har sammen med studiechef Eva Teilmann skrevet et ideoplæg, der uddyber de studiemæssige emner i udviklingskontrakten.

– Forslagene skal ses som en række "virkemidler", fakulteterne kan vælge at gøre til deres egne. De overordnede mål er ikke valgt, fordi vi tror, det er dem, Videnskabsministeriet ønsker. De er valgt, fordi vi mener, de er de rigtige for universitetet, fastslår Katherine Richardson.

Hans Plauborg/hhp@adm.au.dk

Stort samarbejde mellem universitet og gymnasier

"Almen studieforberedelse" bliver efter gymnasireformen det største "fag" i det almene gymnasium. Aarhus Universitet er primus motor i udviklingen af et kursus, der skal efteruddanne 8000 gymnasielærere.

PILOTKURSUS

Når gymnasireformen træder i kraft næste år, skal 20 procent af undervisningen i 1. g indeholde elementer af almen studieforberedelse. Men indtil videre er der ikke mange gymnasielærere, der har en anelse om, hvad det går ud på.

I slutningen af august blev 30 gymnasielærere fra ti forskellige gymnasier dog en hel del klogere på sagen, da de deltog i et pilotkursus arrangeret af Aarhus Universitet, Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) og Gymnasieskolernes Rektorforening. Undervisningsministeriet har givet små 600.000 kr. til udviklingen af pilotkurset, der i løbet af efteråret skal munde ud i rammerne for et ugelangt kursus, som landets cirka 8000 gymnasielærere skal på i løbet af de næste

tre-fire år. De 30 gymnasielærere skal således inden udgangen af september komme med et bud på, hvordan det endelige kursus kan skrues sammen.

Aarhus Universitet forrest

Når Aarhus Universitet har fået en markant rolle i udviklingen af det nye kursus, hænger det sammen med, at universitetet er gået forrest i bestræbelserne på at få indført studium generale-elementer i alle universitetsuddannelser inden 2005. Formanden for Studium Generale-udvalget, docent Hans Fink fra Institut for Filosofi og Idehistorie, har også præsenteret ideen om fagenes videnskabsteori i et landsdækkende udvalg, og det er her, ideen til at integrere tankerne om studium generale med almen studieforberedelse er fostret.

– Vores argument for at tænke de to

ting sammen er, at i 2005 bliver studium generale en almen del af gymnasielæreruddannelsen. Det betyder, at når fremtidens gymnasielærere skal undervise i almen studieforberedelse, så vil de allerede have en ide om, hvad det handler om, siger lektor Jørgen Bang, der er humanioras repræsentant i styregruppen bag pilotprojektet.

Efteruddannelseskroner

For gymnasielærerne er det afgørende, at kurset får faglig tyngde.

– Det handler om, at vi skal vide mere om grænsefladerne til andre fag. Hvilke emner kan flere fag være fælles om? Det er ikke, fordi det er ukendt land for os, men nu skal vi have det mere systematisk indarbejdet i undervisningen, siger Jan Becher Sørensen, GL's lokalbestyrelsesformand i Århus og medlem af styregruppen.

For Aarhus Universitet vil initiativet betyde et nyt samarbejde med gymnasieskolen.

– Nu er det jo ikke alle 8000 gymnasielærere, der skal efteruddannes her, men vi skulle da gerne få vores

del af kagen. Vi er et hestehoved foran de andre, fordi vi ved, hvad kurset går ud på, siger Jørgen Bang.

Hans Plauborg/hhp@adm.au.dk

ALMEN STUDIEFORBEREDELSE

- bliver med den nye gymnasireform i 2005 en fast del af undervisningen i det almene gymnasium
- er et samarbejde mellem fag inden for og på tværs af det almene gymnasiums tre faglige hovedområder: naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab
- skal udgøre 20 procent af fagenes indhold i 1. g og 10 procent i 2. g og 3. g
- skal udfordre elevernes kreative, innovative evner og kritiske sans i anvendelsen af faglig viden gennem fagligt samarbejde
- skal styrke elevernes evne til at sammenholde viden og metoder mellem fag og bidrage til at kvalificere deres valg af fag i gymnasiet og deres valg af videregående uddannelse

Mangler studerende engagement?

Danske studerende har for travlt med alt muligt andet end deres studier, og de engagerer sig ikke nok i undervisningen. Det mener over halvdelen af Dansk Magisterforenings universitetslærere ifølge en rundspørge foretaget af Jyllands-Posten og Dansk Magisterforening. Fire ud af ti universitetslærere mener, at erhvervsarbejde fører til lavere engagement i studierne, og hver fjerde lærer oplever, at de unge prioriterer rejser og andre fritidsaktiviteter højere end deres studier.

Rektor Niels Chr. Sidenius tog undersøgelsens resultater op i sin tale ved universitetets årsfest den 11. september.

– Med årene er det jo ikke blevet lettere at huske, hvad man helt præcist lavede i sin studietid – hvordan vægten var mellem det faglige, det sociale, det politiske, arbejdet, festerne osv., sagde Niels Chr. Sidenius og fortsatte:

– Men jeg bilder mig i hvert fald ind, at dengang stillede ikke helt så mange så store krav til alle sider af tilværelsen, som det er tilfældet i dag. Skal jeg derfor give et råd til dagens studerende, er det at gribe fat i det fantastiske liv, det er at være studerende. Det indebærer først og fremmest at lade studiet være omdrejningspunktet i det daglige, både fagligt og socialt. Der er masser af plads til udfoldelse og fordybelse, og langt de færreste får den mulighed igen. Og skær så ned på noget af erhvervsarbejdet, ikke mindst i studiets første år, lød Niels Chr. Sidenius’ råd. /hp

Hypokondere er helbredsangste

Hypokondri er ikke længere blot et mærkat, man kan få klistret på ryggen, hvis man tror, man er syg uden at være det. Det er en selvstændig diagnose, som bygger på nogle bestemte symptomer, der skal være til stede. Det viser ny forskning fra Forskningsklinikken for funktionelle lidelser og psykomatik ved Aarhus Universitet.

Ledende overlæge Per Fink, der står bag undersøgelsen, siger til Jyllands-Posten, at hypokondri kan være en voldsomt belastende sygdom.

– Personer med denne diagnose lider først og fremmest under, at de bliver helt opslugte af tanken om at lide af en alvorlig sygdom og ikke kan tænke på andet. Det kan være en meget belastende situation, forklarer Per Fink.

Han foreslår, at man skifter betegnelsen “hypokonder” ud med “helbredsangst”, da ordet hypokonder har en lidt latterlig klang i befolkningen.

/hp

Kvinder fravælger it

Blandt de nye datalogistuderende på Aarhus Universitet er der 30 mænd for hver kvinde. Studiet er således uden sammenligning det mest mandsdominerede på hele universitetet. Instituttets egne undersøgelser viser, at de kvinder, der kunne være potentielle studerende til datalogi, i stedet vælger at blive læger eller jurister. Det har ikke haft nogen effekt på optaget at sende kvindelige studievejledere ud på gymnasierne for at fortælle unge piger om mulighederne i uddannelsen. I forhold til for ti år siden er der endnu færre kvinder på studiet i dag.

– Vi ved ikke helt, hvorfor det er sådan, men det er stort set et globalt problem, at der er meget få kvinder på datalogi- og ingeniøruddannelserne. Det er kun i lande som Italien og Spanien, hvor kvinderne kom relativt sent ud på arbejdsmarkedet, at der er en pæn stor andel af kvinder på studierne, siger Sven Skyum, studieleder på Datalogisk Institut.

I et nyt projekt kaldet “Teknologi og piger” vil Ingeniørhøjskolen i Århus, IBM, it-virksomheden EDB-Gruppen og Teknologisk Institut forsøge at gøre unge piger i 13-16-års-alderen mere interesserede i it og teknologi.

Det mest kvindedominerede studium på Aarhus Universitet er i øvrigt italiensk, hvor 15 ud af de 17 optagne i år er kvinder. /hp

Ligeløn i bestyrelsen

Studenterrådet har besluttet, at honoraret for arbejdet i universitetets bestyrelse skal gå direkte til de to medlemmer.

BESTYRELSESHONORAR

Videnskabsministeriet har nu fastsat den øvre ramme for honorering af de eksterne bestyrelsesmedlemmer. Samtidig har ministeriet påpeget, at de ansatte medlemmer af bestyrelsen skal aflønnes for det merarbejde, der er en naturlig følge af at være medlem.

Bestyrelsen ved Aarhus Universitet har derfor besluttet at kompensere merarbejdet for de ansatte medlemmer med et beløb svarende til det, som de eksterne medlemmer modtager. De studerende modtager et tilsvarende beløb, og det er aftalt, at pengene går direkte til Studenterrådet. Honoraret til formanden for bestyrelsen ganges med en faktor tre.

Bestyrelserne på de forskellige universiteter bliver ikke aflønnet ens. Taksterne gradueres efter størrelsen på institutionen. Bestyrelsesposterne på Aarhus Universitet aflønnes således med 63.000 kr. om året, mens bestyrelsesmedlemmerne på f.eks. Handelshøjskolen i Århus kan se frem til et honorar på 45.000 kr. om året.

En politisk beslutning

På Aarhus Universitet er der afsat rundt regnet 800.000 kr. til aflønning af bestyrelsen. Måske ikke noget stort beløb set i sammenhæng med, hvad bestyrelseshonorarer i store private firmaer kommer op på.

– Jeg er helt klart af den opfattelse, at når man fra politisk side beslutter at indsætte en bestyrelse, så må man jo også betale for den, siger medlem af bestyrelsen Kirsten Jakobsen fra Juridisk Institut, der er valgt af TAP-gruppen på Aarhus Universitet.

Selvom Kirsten Jakobsen gerne vil betales ordentligt for sit arbejde og det ansvar, som følger med, er hun ikke så fokuseret på beløbets størrelse.

Og hun kan slet ikke nikke genkendende til begrebet levebrødspolitikere.

– Det vigtigste er, at der ikke opereres med A- og B-medlemmer i bestyrelsen, og at der er lige løn for lige arbejde, siger hun. Og her er hun helt på linje med formand for bestyrelsen Jens Bigum.

– Formændene for bestyrelserne har ved flere lejligheder gjort det klart for videnskabsministeren, at vi ikke ønskede forskellig aflønning af medlemmerne, siger han.

– Vi forventer en fuldhjertet arbejdsindsats af alle i bestyrelsen. Medlemmerne sidder med et stort ansvar for universitetets fortsatte virke, og vi kræver, at de gør et ordentligt og samvittighedsfuldt arbejde. Med det honorar, som nu betales, så mener jeg også, at vi kan forvente en engageret og helhjertet indsats, siger Jens Bigum.

Penge til studerende

De to studenterrepræsentanter i bestyrelsen på Aarhus Universitet, Kasper Rasmussen og Dina Bloch, kommer begge fra Studenterrådet. Her har det øverste politiske organ i Studenterrådet, Fællesrådet, netop besluttet, at pengene for bestyrelsesarbejdet skal gives videre til de to repræsentanter.

– Det har vi valgt at gøre, fordi der er en væsentlig forskel på at sidde i konsistorium og bestyrelsen, hvor man bliver pålagt et bestyrelsesansvar. Vi vil også gerne sende et signal om, at det er poster, man skal tage seriøst og bruge meget tid på, siger Dina Bloch.

For at sikre sig, at de studerende, som repræsenterer Studenterrådet i bestyrelsen, gør sig fortjent til pengene, er Studenterrådet nu i gang med at formulere en slags “politiske kontrakter”, hvor man skriver ned, hvilke forventninger Studenterrådet har til de medlemmer, der stiller op til bestyrelsesposterne.

– Det vil være nogle forventninger, man som kandidat for Studenterrådet skal acceptere, inden man stiller op, siger Dina Bloch.

Hun håber ikke, at det, at der nu er penge i bestyrelsesposterne, får betydning for de kandidater, som stiller op til valget medio november.

– Det må ikke være pengene, som er motivationen. Det skal være folk, som brænder for bestyrelsesarbejdet, og som kunne tænke sig at gøre et godt stykke arbejde. Jeg er ikke i tvivl om, at de kandidater, som opstilles af Studenterrådet, har den rette motivation. Hvad folk gør uden om Studenterrådet, kan jeg selvfølgelig ikke sige noget om, siger Dina Bloch.

Et OK arbejde

På Handelshøjskolen har de studerende valgt en anden fremgangsmåde. Her er det besluttet, at kandidater til bestyrelsen fremover stiller op som privatpersoner.

– Det er mest fair for alle, siger bestyrelsesmedlem og formand for Studenterlauget på Handelshøjskolen i Århus, Søren Høgsberg. Han håber, at det vil skærpe interessen for bestyrelsesarbejdet blandt de studerende, at der nu er penge i bestyrelsesarbejdet.

– Jeg er helt overbevist om, at der er nogle, som stiller op på grund af pengene. Jeg har kendskab til flere kandidater, som trak sig ved den første valgrunde, fordi man på dette tidspunkt ikke vidste noget om honorar til de interne medlemmer. Sagt på en anden måde, så er det da bedre at bruge tiden til et engageret bestyrelsesarbejde end at bruge den på et job ved den lokale tankstation, siger Søren Høgsberg.

Anders Correll/ac@adm.au.dk

Sejr til unge AU-politologer

Tre ud af fire vindere af tidsskriftet Politicas artikelkonkurrence er fra Institut for Statskundskab.

ARTIKELKONKURRENCE

Tre statskundskabsstuderende fra Aarhus Universitet har ventet med spænding på det nyeste nummer af tidsskriftet *Politica* om politisk videnskab. De tre statskundskabsfolk, Thomas Palner, Rune Slothuus og Søren Hartmann Hede, har fået hver sin artikel i *Politica*, fordi de har vundet tidsskriftets artikelkonkurrence – en konkurrence, som statskundskabs- og samfundsfagsstuderende i hele landet har kunnet deltage i.

Det tilbud tog 21 studerende imod, og heraf blev de tre fra Århus og statskundskabsstuderende Ulrik Pram Gad fra Københavns Universitet udpeget som vindere. De tre Århus-politologer har forholdt sig kritisk til så forskellige emner som “Politisk smag som klassemærke” (Rune Slothuus), “Generation X – Rids af en ny politisk kultur” (Thomas Palner) og “Velfærdsregimer og arbejdsmarkedspolitik” (Søren Hartmann Hede), mens Ulrik Pram Gad fra København har en konstruktiv vinkel på “Grønlandsk identitet: Sprog, demokrati, velfærd og selvstændighed”.

Alle fire artikler er gode eksempler på, at eksisterende viden altid kan udfordres, fremhæver et af medlemmerne af *Politicas* redaktion, lektor Per Mouritsen fra Intitut for Statskundskab ved Aarhus Universitet.

Bladet bliver redigeret på Aarhus Universi-

De tre vindere i tidsskriftet Politicas artikelkonkurrence i gang med en helt anden dyst end den intellektuelle. Fra venstre Rune Slothuus, Thomas Palner og Ulrik Pram Gad.

tet og tiltrækker måske derfor deltagere til konkurrencen fra det lokale institut, men enhver mistanke om, at det skulle være en konkurrencemæssig fordel at være fra Aarhus Universitet, kan afvises, da artiklerne indsendes til anonym bedømmelse.

Det er anden gang, *Politica* afholder arti-

kelkonkurrencen, og håbet er at gøre den til en tradition, som skal gentages hvert andet eller tredje år. Vinderne blev fejret ved en reception den 10. september på Aarhus Universitet. /scv

Lars Kruse/AU-foto

Thomas Nielsen

En bæredygtig udvikling er med til at give de fattige i udviklingslande nye muligheder. Naturparker som den, cenTER ved Aarhus Universitet er med til at oprette i Vietnam, ligger i forlængelse af de mål for en bæredygtig udvikling, som ledere fra hele verden fastlagde i Johannesburg i 2002.

Forskning for udvikling

Forskere i tropeøkologi er med til at skabe bæredygtige resultater i Syd- og Sydøstasien.

FORSKNING OG BISTAND

I Vietnam var de med til at redde kystlandets værdifulde mangrove. I Thailand overbeviste deres forskning lokale dambrugere om, at det kunne betale sig at gå over til mere bæredygtig produktion af mudderkrabber frem for den omfattende rejeproduktion, der truede med at ødelægge mangrovens økosystemer. Og i det sydlige Vietnam uddanner de fremtidens miljøplanlæggere.

Bag de synlige miljøbidrag i en række udviklingslande i Syd- og Sydøstasien står biologer fra Aarhus Universitet, der traditionelt har gode forbindelser til denne del af verden. I dag kanaliseres en del af samarbejdet gennem et center, der siden 1995 har væ-

ret ramme om en række projekter, hvor forskning og udviklingshjælp går op i en højere enhed.

– I den konkrete forskning har vi altid for øje, hvad den kan bruges til, forklarer Thomas Nielsen, der er projektkoordinator ved Centret for Forskningen i Tropiske Økosystemer, hvor professor Donald J. Macintosh udgør den anden halvdel af den faste stab. Den suppleres med projektansatte fra en bred vifte af specialer inden for det samspil mellem mennesker, dyr, planter, jordbund og hav, der udfolder sig i asiatiske mangrover.

Netop dette våde skovland på grænsen mellem land og hav står centralt i aktiviteterne ved cenTER, som det forkortes efter sit engelsk navn (Centre for Tropical Ecosystems Research).

Ambitionen er at blive et internationalt anerkendt kvalitetscenter inden for udforskningen af mangrover og de tilknyttede kystnære økosystemer.

Konsulenter og projektmagere

En vidensbank kalder Thomas Nielsen centret, der blev oprettet som universitetets bidrag til den konsulentbranche, der omgiver moderne bistands-hjælp.

– Vi ville fastholde den viden, som forskerne samlede ind gennem projekter, hvor de løste opgaver for private konsulentfirmaer, forklarer formanden for centrets bestyrelse, lektor Ivan Nielsen, Biologisk Institut.

Med den opsamlede viden kan cenTER i dag fungere som et konsulentfirma, der trækker på grundforskning.

Men centret udarbejder også selv udviklingsprojekter eller inviteres til at deltage i dem. De finansieres primært af den danske bistandsorganisation Danida samt Verdensbanken og udføres i dag inden for rammerne af FN's Årtusinderklæring. Den har bl.a. som mål inden 2015 at halvere antallet af mennesker, der lever for under 1 dollar om dagen. Et stort naturpark-projekt i Vietnam er det første, hvor cenTER arbejder med samme ambition.

Vigtig praksis

Når forskningen ved cenTER skal finde direkte anvendelse hos samarbejdspartnerne, sætter det også et perspektiv på uddannelsen for de studerende fra biologi og andre fag, der kommer omkring centret.

CENTER

- arbejder for at forbedre forvaltningen af tropiske naturressourcer gennem internationalt samarbejde, forskning, uddannelse og udvikling

- blev grundlagt i 1995 som opfølgning på FN's konference om Miljø og Udvikling i Rio de Janeiro i 1992

- er et partnerskab mellem de natur- og samfundsvidenskabelige fakulteter. Siden 2001 har det haft status som specialist-center ved Biologisk Institut

- koordinerer aktiviteterne inden for Arbejdsgruppen for Udviklingsforskning ved Aarhus Universitet og afholder et årligt seminar. Temaet i år (den 10. september) var "Poverty and Development"

www.biology.au.dk/cenTER

Aarhus Universitet har i 2004 udgivet en bog, der fortæller om ti projekter mellem universitetet og ulande. Den er også udgivet på engelsk. Begge kan fås gratis på Informationskontoret, Nordre Ringgade 1, tlf. 8942 2340, e-mail info@au.dk

Ebbe Schiøler: *Aarhus Universitet: Åbent mod verden - forskning for udvikling*, 92 s., ill.

og *A University for the World - Research for Development: University of Aarhus*, 88 s., ill.

– Uanset om det er bachelorprojekter, specialer eller ph.d.-afhandlinger, skal de gøre rede for, hvad deres arbejde kan bruges til, siger Thomas Nielsen og fremhæver et speciale, der fik dambrugere i Thailand til at genbruge affaldsslammet fra rejedambrug. De studerende kunne dokumentere, at det var rigt på næring, som gav bedre vækstbetingelser for frugttræer.

Og Ivan Nielsen fremhæver den afsmittning, centret har på undervisningen, der med konsulent- og projektvirksomhed tilføjes en praktisk vinkel.

– Uddannelsen er afhængig af miljøet i den tredje verden, og det projektorienterede arbejde gør det nemmere for de studerende få arbejde efter uddannelsen.

Helge Hollesen/campus@au.dk

Professor og projektmager

I Vietnam leder Århus-forskere opbygningen af en naturpark, der skal redde havmiljøet og give fiskerne bedre levevilkår.

BÆREDYGTIG BISTAND

Han har ganske vist orlov fra sit professorat ved Biologisk Institut. Men det er ikke som turist, Donald J. Macintosh fra Aarhus Universitets "Centret for Forskningen i Tropiske Økosystemer" tilbringer en stor del af sin tid på de naturskønne øer, der udgør Cu Lao Cham-øgruppen i det centrale Vietnam.

Som leder af et stort projekt skal han i løbet af et par år skabe grundlaget for, at øerne og det omgivende hav kan blive en af de 15 naturparker, den vietnamesiske regering vil oprette. Naturparken skal sikre biodiversiteten i havområdet, genoprette bestanden af

truede fisk og give den lokale befolkning bedre livsvilkår og muligheder for indtægter. Langt størstedelen af den er helt afhængig af det fiskeri, som bliver ramt af de restriktioner, projektet medfører.

Bekymrede fiskere

– Ikke overraskende er fiskerne bekymrede for, hvad projektet betyder for dem. Men de er også klar over, at der skal gribes ind for at redde truede fiskearter og stoppe faldet i deres fangster, forklarer professoren og peger på, at marine beskyttelsesprojekter i andre lande har genoprettet fiskebestande på tre til fem år.

– Men det er lang tid for fattige fi-

skere, der overlever i kraft af den daglige fangst. Derfor bliver det også vores opgave at finde andre indtægtsmuligheder for dem, siger Donald Macintosh, der får økonomisk støtte til projektet fra bl.a. Danida, Verdensbanken og FN's udviklingsprogram.

I projektet indgår også et uddannelsesprogram, der bl.a. omfatter en båd til skolebørn fra den mest isolerede ø, stipendier til studerende fra mindre-bemidlede familier samt erhvervsuddannelser for øgruppens kvinder.

Ambassadør

I orlovsperioden fungerer professoren nærmest som en ambassadør for forskningen ved Aarhus Universitet.

Donald J. Macintoshes tætte kontakter til beslutningstagerne omkring de mange naturparker, som i de kommende år skal oprettes i Sydøstasien, kan øge centrets chancer for at få del i projekterne.

– I slutningen af 90'erne passede vores forskning fint ind i den danske og internationale prioritering af kystzoneforskning. Pengene kommer ikke så nemt i dag, men mulighederne er der, siger professoren, der fra sin tid som forsker i Storbritanien i Thatcherperioden var tvunget til selv at finde penge til sin forskning. Og det stiller krav til forskerne.

– Succes kræver, at de er villige til at imødekomme de krav, fonde stiller.

Det er nogle bedre til end andre. Min erfaring er, at det sjældent kræver afgørende ændringer i grundforskningen. Men præsentationen af forskningsprojekter, de indsigter de kan give, og hvordan resultaterne kan anvendes, skal indfri de retningslinjer, fondene udstikker, siger professoren, der valgte at slå sig ned i Århus, da han i 1995 fik et dansk forskningsrådsprofessorat.

Gensidige fordele

Naturparkprojektet illustrerer meget konkret forholdet mellem grundforskning og anvendt forskning.

– På den ene side skal vi levere konkrete resultater, der rækker fra at bevare biodiversiteten til at sikre befolkningen et levebrød. På den anden side er grundforskning nødvendig for at få indsigt i de naturressourcer, vi ønsker at bevare, siger Donald J. Macintosh, der glæder sig over, at Aarhus Universitet i stigende omfang anerkender vigtigheden af begge typer forskning.

Helge Hollesen/campus@au.dk

Smartere arbejdsgange på SAM

Et omfattende projekt på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet skal finde bedre måder at løse de tunge administrative opgaver på, så der bliver mere tid til udviklingsopgaver.

DE 10 GYLDNE REGLER

- ti bærende principper for god administration

1 Best Practise

2 Alle tilbagevendende processer er beskrevet

3 Alle tilbagevendende processer systemunderstøttes i hensigtsmæssigt omfang

4 Fra legalitetskontrol til controller-funktion

5 Nærhedsprincippet eller hensigtsmæssighedsprincippet

6 Minimering af antal ansvarsskift

7 To-instans-princippet

8 God servicering af involverede aktører i de administrative processer

9 Opfølgning/kvalitetsudvikling

10 Medarbejdernes arbejdsglæde skal værnes som en vigtig forudsætning for en god og engageret administrativ indsats

Projektet er nærmere beskrevet på:
<http://www.samfundsvidenskab.au.dk/projekt/>

ADMINISTRATION

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet er i gang med en gennemgribende kortlægning af administrationen, både på fakultetsniveau og institut- og centerniveau. Målet er at forenkle og harmonisere arbejdsprocesserne på alle niveauer og i alle enheder i det omfang, det er muligt.

– Igennem nogle år har de administrative medarbejdere været udsat for et stigende arbejdspress. Det skyldes blandt andet, at der i dag stilles nye krav til universitetet, forklarer dekan på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet Tom Latrup-Pedersen og uddyber, hvad de krav går ud på:

– Administrationen skal på alle niveauer medvirke til at dokumentere resultaterne af vores aktiviteter på universitetets kerneområder, videreudvikle vor økonomistyring og vores informationsindsats såvel eksternt som internt. Det giver flere arbejdsopgaver og skaber behov for udvikling af nye administrative procedurer – uden at den administrative stab er udvidet tilsvarende.

Udviklingsprojekt

For at give plads til udviklingsopgaverne og ledelsesstøtte i øvrigt besluttede Det Samfundsvidenskabelige Fakultet at gennemgå de administrative arbejdsgange for udvalgte, "tunge" administrative driftsopgaver. Det er første gang nogensinde, at fakultetets administrative arbejdsgange er ble-

vet kigget så detaljeret efter i sømmene.

Projektet blev sat i gang i januar. Det blev fra starten afgrænset til fire hovedarbejdsområder: personale, økonomi, studieadministration og forskeruddannelsen. Inden for hvert område blev der nedsat arbejdsgrupper på fem-seks medarbejdere, der har det pågældende område som kerneområde. Andre medarbejdere, der i mindre omfang indgår i arbejdsgangene, fungerer som referencegruppe for arbejdsgruppen. På den måde er stort set samtlige 40-50 medarbejdere, der har administrative opgaver i et eller andet omfang på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, involveret i projektet.

– Det har været vigtigt for os, at projektet gribes an som et udviklingsprojekt, og at de anvendte metoder tager afsæt i medarbejdernes erfaringer, så ingen skal føle, at de får noget trukket ned over hovedet, siger fakultetets sekretariatschef Per Henriksen.

Hver arbejdsgruppe har skullet beskrive i detaljer, hvordan den enkelte arbejdsopgave løses i dag, hvordan den bedst kan løses fremover, og hvor i administrationen den bedst løses. Med hensyn til opgaver, der løses flere steder – og ofte på forskellig vis – går øvelsen ud på at finde den smarteste måde at gøre det på. Det kan vise sig at være en fusion af de forskellige måder.

Arbejdsgruppernes forbedringsforslag præsenteres i okto-

ber for fakultetsledelsen, der så skal melde klart ud, hvilke opgaver der herefter skal prioriteres, og hvilket serviceniveau der som minimum skal ydes.

Mod digital forvaltning

Beskrivelsen af arbejdsprocesserne og de fælles servicemål vil gøre det lettere for den enkelte medarbejder selv at afgøre, hvornår en opgave kan siges at være løst.

– Beskrivelserne af *best practice* og de fastsatte servicemål er udtryk for et minimumskrav. Der må gerne ydes en ekstra indsats, og hvis der er konkrete behov for at afvige fra procedurebeskrivelsen i en enhed af hensyn til dens særlige administrative kultur, er det i orden. Men vi skal bruge procedurebeskrivelserne til at komme væk fra den traditionelle legalitetskontrol af hver enkelt led i sagsbehandlingen og i højere grad fokusere på at udvikle selvkontrollerende processer, siger dekanen.

Fakultetet ønsker samtidig at placere ansvaret for opgaverne så tæt på det udførende led som muligt, typisk instituttet eller centret. Det er desuden vigtigt, forklarer Tom Latrup-Pedersen, at systemunderstøttelsen, der skal være med til at sikre, at opgaven løses korrekt, er på plads:

– Fakultetets administrative medarbejdere skal bidrage til at forbedre universitetets administrative systemer, så de bedre end i dag kan understøtte de processer, som finder sted på institutniveau. Hermed forbe-

reder vi også overgangen til den digital forvaltning, som ikke ligger langt ude i fremtiden, siger dekanen.

Gyldne regler

Arbejdsgrupperne har i processen ønsket en udmelding fra fakultetsledelsen om, hvad den opfattede som god administration, for at have nogle rammer at operere inden for. Det er blevet til "De Ti Gyldne Regler", som Tom Latrup-Pedersen netop har fremlagt. De udgør rammerne for arbejdsgruppernes forslag til forbedringer i arbejdsprocesserne, og de skal indføres i løbet af efteråret. Selve projektet slutter til januar.

– Herefter bliver den store udfordring at holde arbejdsgrupperne fast på, at den analysemetode til forbedring, som de har lært via projektet, skal ind på rygraden og anvendes på andre eksisterende arbejdsprocesser og på de nye opgaver, som vi ved er på vej, siger sous-chef Anja Zimmerdahl Hansen fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultetssekretariat.

Sys Christina Vestergaard/
scv@adm.au.dk

Bestå eksamen!

Få overblikket med kompendierne

EU-ret, kompendium

af Henrik Kure

Målet er primært at dække EU-retten på den juridiske grunduddannelse, men kompendiet kan med fordel også anvendes på kursusfaget fri bevægelighed på overbygningen.

Behandlingen af centrale emner som EU-retens virkninger i medlemsstaterne, det indre marked og domstolskontrollen er suppleret med referater af over 60 af EF-Domstolens vigtigste domme på disse områder.

Pris: kr. 245,- • Sider: 154 • Best. nr.: 61908924

Forvaltningsret, kompendium

af Henrik Kure

Nyhed

Målet er at skabe overblik over stoffet i forbindelse med undervisningen, særligt med henblik på eksamen. Desuden indeholder fremstillingen adskillige opgavedispositioner, som kan støtte opgavebesvarelser inden for eksempelvis aktindsigt, persondataloven, skønsudøvelse og prøvelse.

Fremstillingen behandler detaljeret såvel de formelle som saglige krav til forvaltningsmyndighederne, righoldigt kombineret med

relevant praksis fra Folketingets Ombudsmand og domstolene.

Pris: kr. 185,- • Sider: 158 • Best. nr.: 61909440

Forlaget Thomson har også udgivet kompendierne:

Ejendomsret, 3. årsprøve

Pris: kr. 245,- • Sider: 245 • Best. nr.: 61906816

Folkeretten, 2. årsprøve

Pris: kr. 130,- • Sider: 88 • Best. nr.: 61904708

Familie- og arveret, 1. årsprøve

Pris: kr. 170,- • Sider: 148 • Best. nr.: 61903515

Formueretten, 1. årsprøve

Pris: kr. 185,- • Sider: 152 • Best. nr.: 61908096

Læs mere om kompendierne på www.thomson.dk

Køb kompendierne i din studieboghandel eller bestil via onlinebutikken på www.thomson.dk

Alle priser er inkl. moms. Bemærk, best. under kr. 1.000,- tillægges kr. 47,- i eksp. gebyr.

FORLAGET THOMSON

Nytorv 5 • 1450 København K

Fra tekstfil til færdig bog

Tryk af:

– PHD AFHANDLINGER
– DISPUTATSER
– KOMPENDIA

i professionel opsætning
... nemt og hurtigt

KONTAKT:

disp@bookpartner.dk
Tlf: 33 88 20 30
Fax: 33 88 20 50
www.bookpartner.dk

BookPartner
Media

JUBILÆUM

Der blev i bogstaveligste forstand skrevet historie, da Institut for Historie og Områdestudier lørdag den 18. september fejrede 75-års jubilæum for Erik Arups historieforelæsnings ved "Universitetsundervisningen i Jylland", som det hed i 1929. Gaven fra søsterinstituttet på Københavns Universitet var da også meget passende et stort portræt af den nu afdøde historiker, som nu kommer til ære og værdighed i instituttets mødesal.

Mere end 300 deltog i det store arrangement i Aulaen og den efterfølgende reception i Vandrehallen, hvor de studerendes fredagsbar til lejligheden skænkede op med fadøl og vine.

Jubilæets hovedtaler var den højtestimerede historiker, pro-

fessor Richard J. Evans fra University of Cambridge. Han holdt en meget fin festforelæsnings om sit arbejde som ekspertvidne i David Irvings celebre "Holocaust Denial Trial" ved den engelske højestetret. Det var David Irving, som påstod, at dødstallet for jøderne ikke udgjorde mere end et par hundrede tusinde, og at den efterfølgende historieskrivning om Holocaust var usand. Festforelæsnings var et godt eksempel på betydningen af videnskabelig kildekritisk analyse og dokumentationsarbejde, når der stilles spørgsmål ved store historiske begivenheder.

Festtalen ved den afsluttede middag og fest i Stakladen blev holdt af professor Jens Engberg. Han kunne bl.a. berette om, hvordan han i 60'erne kunne sige godmorgen til de studerende, hvorpå de

pænt rejste sig og sagde godmorgen, og om, hvordan han i 70'erne blev mødt med, at de kraftedeme nok selv skulle bestemme, om det var en god morgen, og frem til i dag, hvor de studerende pænt skriver godmorgen på deres notatblok!

I anledning af jubilæet har to af afdelingens ansatte, docent Erik Christiansen og lektor Claus Møller Jørgensen, skrevet en bog om det lille studium, der i dag er den største afdeling i et endnu større institut. Læs side 10.

Anders Correll/ac@adm.au.dk

En historisk fest

Idrætsdag

Den bedste idrætsdag nogensinde, kaldte Mikkel Nørtoft Nielsen fra Aarhus Universitetssport (AUS) Idrætsdagen 2004, som for andet år i træk blev afholdt samme dag som universitetets årsfest.

Med ca. 1000 aktive var der lidt færre deltagere end sidste år, hvor der var undervisningsfri fra middag i anledning af universitetets 75-års jubilæum. Men septembersolen stod højt på himlen og fik stemningen blandt sportsfolk og tilskuere i universitetsparken til at løfte sig en tand ud over det sædvanlige.

Jysk Akademisk Jagtforening og Akademisk Skytteforening var for første gang med

på idrætsdagen, der er årets bedste udstillingsvindue for de små foreninger under AUS, som i alt "huser" 15 foreninger fra bridge til basketball.

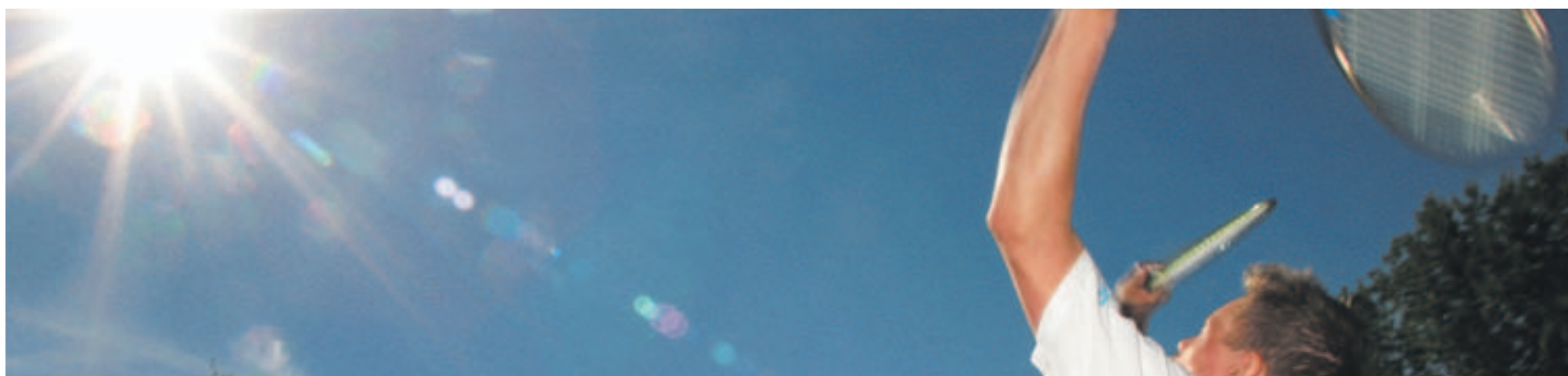
Blandt jagtforeningens repræsentanter var Mai Worre, der blev bidt af en gal skytte under et ophold på en friluftshøjskole i Norge.

- Jeg fandt ud af, hvor sjovt det er at gå på jagt, og her i jagtforeningen kan man dele sin interesse med andre unge, fortæller Mai, der til daglig læser æstetik og kultur på tredje år.

Tekst: Hans Plauborg

Foto: Lars Kruse & Jacob Mark

AU-Foto

Campusliv sætter fokus på de aktiviteter, der mere hører til de studerendes og medarbejdernes fritid på campus. Hvis du har hørt om en spændende forening for folk på universitetet, et sjovt arrangement eller om en eller andens helt usædvanlige fritidsbeskæftigelse, så skriv til campusliv@au.dk.

Privatfoto

Privatfoto

En langtidsroers håndflade er fuld af hård hud, der går i opløsning, når regnen siler ned over båden, og vinden pisker bølger ind over den. Efterhånden som den hårde hud bliver tykkere, klipper roeren den af.

Roerne går kun i land om aftenen for at sove. I løbet af dagen skal alt ordnes i båden. Her får Claus Behrendsen (bagest) sig en sandwich, og Christian Petersen lapper en rift på foden med et plaster, mens de venter på at blive sluset op ved Trollhättan.

I en lille båd, der gyngede

... sad der tre mænd fra Aarhus Studenter Roklub hver dag i fem uger for at tilbagelægge 2254 km på en strækning, som kunne kaldes Kattegat og Vänern rundt.

UDFORDRING

Nogle dage roede de 122 kilometer. Andre dage kun 12. Det afhang af vind og vejr, og i 35 dage var Claus Behrendsen og Christian Petersen på den måde helt i vejrets vold.

Den 26. juli satte de sig til rette i robåden *Sylfiden*, en to-åres inrigger, med den plan, at de først fem uger senere ville forlade båden igen. I mellemtiden ville de tilbagelægge 2254 kilometer ved at ro Kattegat og Vänern rundt med start og slut samme sted: Aarhus Studenter Roklub.

Og det gjorde de så.

Men Claus Behrendsen og Christian Petersen gjorde det ikke alene. Turen igennem havde de en tredje mand med i båden, så der hele tiden var to til at ro og en styrmand. De første knap 450 kilometer var tredjemanden Søren Agergaard, derefter roede Mads Aaboe med de næste knap 750 kilometer, og sidste tårn på 1060 kilometer tog Søren Sprogø. De fem roere kender hinanden fra Aarhus Studenter Roklub og er alle tidligere eller nuværende studerende på Aarhus Universitet.

Højdepunkter

Den første uge af turen var en fryd med godt vejr og stille vand. *Sylfiden* svævede hen over vandoverfladen og rundede på fjerdedagen Grenen nord for Skagen.

– Det var turens første højdepunkt. For det første er det ikke så tit, man kommer forbi toppen af Jylland i en robåd, og for det andet kan det ikke altid lade sig gøre i en robåd som vores, fordi vandene mødes og gør det svært at ro. Men det var perfekt den dag, vi var der, fortæller den 30-årige Christian Petersen, der blev færdig som biolog fra Aarhus Universitet i 2002.

Det næste store højdepunkt på turen var Oslo (for en ordens skyld skal det siges, at roerne havde fået hjælp af færgeruten Cololine til at krydse Skagerrak). Hjemmefra havde roerne taget kontakt til de to store roklubber i Oslo, der begge har til huse i

“sande slotte”, som Claus Behrendsen udtrykker det, i Oslo Havn. Her ventede der de danske roere en kongelig modtagelse.

– Vi blev indkvarteret i den vildeste penthouselejlighed med Oslos flotteste udsigt i Christianias Roklub, og her var vi med til klubaften. Men tidligere på dagen havde vi tilfældigvis mødt formanden for Norske Studenters Roklub, da vi var på havnerundtur i vores båd. Han inviterede os til fest om aftenen, og det ville vi også gerne, fortæller den 25-årige Claus Behrendsen, der er specialestuderende på statskundskab.

Christian Petersen fortsætter beretningen om aftenen i Oslo:

– Ved ti-tiden om aftenen roede vi så de 150 meter over til den anden roklub, hvor repræsentanter fra det internationale roforbund var samlet til fest. Da vi kom glidende ind mod broen, hilste vi, som man nu gør som roer, med oprejst åre, og vi blev modtaget med store klapsalver og hurra-råb.

Vejret drillede

Den første del af turen havde været en ren svir, hvor de kunne ro under bagende sol i

bare maver, men august-vejret slog senere over i regn og rusk med tilhørende kraftig blæst. Roerne var nået til den svenske vestkyst og skulle efter planen ind og ro Vänern rundt. Bølgerne tog til i højde og var til tider op mod to en halv meter høje.

– En sømand ville kalde det “krabbesø”, siger Christian Petersen, og Claus Behrendsen uddyber:

– Det var som at ro på en pukkelpist.

Men modet formåede de at holde oppe trods det klamme og obstruerende vejr.

– Når man er presset, holder man sin kæft. Det er styrkeprøven at blive ved med at vise positivitet og tage initiativ, når man er træt. Det kan simpelthen ikke nytte noget at begynde at blive irriteret og urimelig, for de andre er lige så trætte, siger Claus Behrendsen.

Nogle dage roede de fra klokken 5-6 om morgenen til langt ud på aftenen. Især på den sidste del af turen, hvor det begyndte at knibe med at holde tidsplanen, hvis de ikke tog nogle rigtigt lange stræk. Det var på den del af turen, at et par etaper kom op over de 100 kilometer.

– Nogle dage måtte vi ro om natten, for

da lagde vinden sig. Normalt vil vi kunne ro 10 kilometer i timen, men vinden sinkede os nogle gange, så vi kom helt ned på to kilometer i timen, siger Christian Petersen.

På intet tidspunkt overvejede de at give op. Hænderne var som hampehandsker, og bagdelene noget ømme efter 14 dage uafbrudt i våde bukser. Men hjem ville de – i robåden – og den 29. august gled *Sylfiden* helt som planlagt ind til kaj ved Aarhus Studenter Roklub. Til ubeskrivelig stor tilfredsstillelse for især Claus Behrendsen og Christian Petersen, der havde siddet i *Sylfiden* dag ud og dag ind i fem uger.

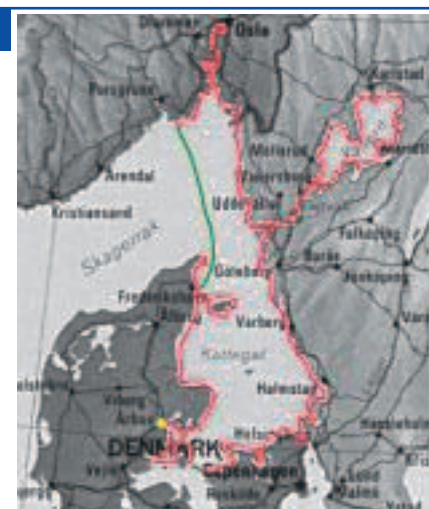
– Der er en udfordring i at skulle nå en planlagt rute inden for et bestemt tidsrum og slutte samme sted, som man startede, på den aftalte dag. Det lyder lidt nørdet, men sådan er det. Vi sluttede ringen.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

ROERNE OG RUTEN

De fem roere i Kattegat Rundt var:
Claus Behrendsen, 25 år, statskundskab, specialestuderende (2254 km)
Christian Petersen, 30 år, biolog, kandidat i 2002 (2254 km)
Søren Agergaard, 29 år, fysiker, kandidat i 2004 (436 km)
Mads Aaboe, 29 år, ph.d.-stud. inden for molekylærbiologi (746 km)
Søren Sprogø, økonom, færdig 2001 (1060 km)
Alle er medlem af Aarhus Studenter Roklub

Strækningen på 2254 km var Kattegat rundt med en afstikker omkring Læsø og ind og rundt svenske Vänern. Tre gange måtte robåden transporteres med færge, fordi det danske roforbund har den sikkerhedsregel, at robåde ikke må foretage overfarter på mere end fem km: fra Frederikshavn til Læsø og tilbage, fra Frederikshavn til Larvik i Norge og fra Sjælland til Samsø.

Et særligt TV·2-gen?

Universitetspublikummet er tilsyneladende umætteligt, når det kommer til koncerter med TV·2. 5-års jubilæumskoncerten fik som de forrige koncerter publikum til at syde.

PARKKONCERT

Hvad er det egentlig, der gør, at mennesker, der ikke kender hinanden og sandsynligvis ikke ville udveksle et ord, hvis de var sidemænd i en bus, føler det som det naturligste i verden at stå pres-set sammen i en klump og svede kollektivt, mens de i kor synger åh-eh-åh-eh-i, åh-eh-åh-eh-i ... åh-eh-åh-å?

Spørgsmålet kunne måske være udgangspunkt

for en videnskabelig undersøgelse med det ønske at afdække, om der findes et særligt TV·2-gen. Og i så fald – er der en særlig høj frekvens af mennesker med det gen på Aarhus Universitet? I hvert fald skal Århus-bandet ikke mange takter ind i nye som gamle numre, før publikum massivt er på banen som dansende kor med armene svingende over hovedet. Begejstringen ville – helt i TV·2-ånd – ingen ende tage, og det til trods for, at bandet stort set spillede de samme sange og

gav stort set samme optræden som til koncerterne de forrige fire år. Det virker faktisk, som om det netop er et ufravigeligt krav fra universitetspublikummet, at alt er præcis, som det plejer at være på scenen, når Verdens Lykkeligste Band går på.

Begejstringen ville heller ikke rigtigt tage sin ende hos en af de sandsynligvis få gæster i teltet, der ikke har sin vanlige gang til TV·2-koncerter.

– Det er 24 år siden, jeg oplevede TV·2. Det var til et sodavandsdiskotek i Frederiksgade her i Århus, og jeg synes da, de er blevet meget bedre. Der er også kommet en del gode sange fra dem siden sidst, kan jeg høre, siger voksenlærling Preben Johansen, der er i gang med sit første år som ejendomsassistent på Aarhus Universitet.

Han mener ikke, at der kommer til at gå 24 år, før han igen skal opleve TV·2:

– Jeg er i lære på universitetet frem til 2007, så jeg kommer nok til at høre dem nogle gange.

En anden koncertgæst, der med garanti ikke

var til samme sodavandsdiskotek som Preben Johansen for 24 år siden, var Pernille Schlütter. Det har hun slet ikke alderen til, men heller ikke lyst til at vente på.

– TV·2 er for seje. Jeg har hørt dem mange gange. Og det er kanongodt for det sociale, at der er sådan en koncert her på universitetet. Steffen Brandt har her i aften inviteret os førsteårsstuderende til at komme næste år, og jeg kommer gerne, sagde Pernille Schlütter, der netop har taget hul på en uddannelse som tandplejer.

Og det er ganske vist, Steffen Brandt lovede den aften, at bandet kommer igen næste år og giver en 6-års jubilæumskoncert – som Steffen Brandt selv udtrykte det.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

Lars Kruse/AU-Foto

Seje medicinkvinder

PIGER I HVIDT

For 30 år siden gjorde Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet en ihærdig indsats for at skræmme de få piger væk fra medicinstudiet. Det husker Kirsten Møholt, der som 25-års jubilær var tilbage på sit gamle fakultet i forbindelse med årsfesten den 11. september.

Derfor kunne hun heller ikke lade være at føle et uskyldigt lille skvæt skadefro, da hun hørte, at kvinder i dag udgør op mod to tredjedele på de nye årgange af medicinstuderende.

Den information sætter historien om hendes egen studietid i et muntært perspektiv. Hun husker tydeligt, hvordan hun og andre kvindelige russer, allerede før de overhovedet var kommet i gang med studiet, fik slet skjulte opfordringer til at søge en anden levevej end lægeverdenen.

– Vi fik da stakkevis af papirer inden studiet fyldt med den ene advarsel efter den anden til os piger. Der stod direkte, at det ikke kunne betale sig, at vi som kvinder overhovedet gik i gang med studiet, for vi ville jo bare finde en mand og få nogle børn, inden vi blev færdige. Jamen, det

skrev fakultetet til os, fortæller Kirsten Møholt.

“Studierådet” blev af de fleste af pigerne opfattet som en heftig mandschauvinistisk provokation, der i rødstrømpernes storhedstid kunne få de fleste unge kvinders motivation til at accelerere fra moderat til turbo på under 10 sekunder – og den holdt studiet ud, skulle det vise sig.

– De skulle bare ikke bestemme, om vi som kvinder kunne blive læger. Og vi klarede os da bedst. Mange af fyrene boede stadig hjemme hos mor og far, mens vi piger oftest boede for os selv. Vi havde ingen penge, men hvor var det sjovt, siger Kirsten Møholt.

Med en vis “tag den!”-mine og glimt i øjet beretter hun om pigernes triumf, da holdet dimitterede efter otte års studier:

– Da vi startede, udgjorde pigerne en tiendedel af holdet, og da vi sluttede, udgjorde vi 25 procent.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

FISK PÅ KROGEN

Jakob Mark/AU-Foto

Ved at sluge sin fangst vandt Thomas Mosgaard, der netop er begyndt på sine biologistudier, et væddemål under fiskekonkurrencen, som biologiforeningen “Lommeulken” holdt for fjerde år i træk ved universitetssøen. 46 var mødt frem i de smukke

omgivelser ved søen, hvor de trak 272 aborrer, rudskaller og gråskaller i land. Dagens største fangst blev en rudskalle på hele 28,5 cm. Et enkelt hold fik 33 fisk i spandene og kunne gå hjem med et gavekort på 500 kr.

Reinventions of the Novel

Karen-Margrethe Simonsen, Marianne Ping Huang og Mads Rosendahl Thomsen (red.)
 346 sider, 431 kr., Forlaget Rodopi

I 1920'erne spæde mange romanens snarlige død, men i dag er den mere end nogensinde den dominerende litterære form. Måske fordi den er den samme, men dog altid forskellig. Romanens historie er nemlig en fortælling om konstant foranderlighed. Faktisk er genrens identitet stadig åben den dag i dag.

De 16 artikler i *Reinventions of the Novel* undersøger forbindelser, forskelle og ligheder i romaner fra hele verden gennem de seneste 300 år. Forfatterne beskriver bl.a. de formelle og tematiske mønstre, som driver romanen frem. Bogen, der er redigeret af ansatte ved Afdeling for Litteraturhistorie på Aarhus Universitet, er udkommet på det hollandske forlag *Rodopi*, men kan bestilles gennem Syddansk Universitetsforlag.

Drivkræfter, følelser og erkendelse

Boje Katzenelson
 336 sider, 298 kr., Hans Reitzels Forlag

Hvorfor gør vi noget snarere end ingenting? Hvorfor gør vi dette snarere end hint, og hvad føler vi, når vi gør det?

Professor emeritus Boje Katzenelson fra Psykologisk Institut, Aarhus Universitet, beskriver i sin bog, hvad der driver os mennesker. Hvilke kræfter har betydning for vores handlinger og adfærd, og hvilken rolle spiller følelserne i den måde, hvorpå vi griber og begriber virkeligheden? Hvordan er følelserne for eksempel en kilde til erkendelse?

“SOMMERUNIVERSITET” på Sandbjerg Gods 1956. De studerende har lejet sig omkring professor Troels Fink. T.v. enkefru Dahl, der i 1954 overlod godset til Aarhus Universitet.

Historien om Historie

Historiestudiet ved Aarhus Universitet fylder 75 år. I den anledning har to af afdelingens medarbejdere skrevet en medrivende bog om det lille institut, der blev en stor afdeling i et endnu større institut.

JUBILÆUMSBOG

“I ukuelige Optimister, som har valgt at studere ved det Fakultet, hvis Examinere enten giver Adgang til de daarligst lønnede akademiske Stillinger (Skoleembedseksamen) eller ikke giver Adgang til noget som helst (Magisterkonferens)...For en ikke ringe Del af jer er der Haab om Redning, naar I dumper ved Forprøven. De andre er haabløst fortabt.”

Professor Adam Afzelius sparede ikke på advarslerne, da han i *Den jydsk Akademi* i 1943 bød de nye humaniorastuderende velkommen til universitetet. Men de hjælp ikke. Fem år senere begyndte hele 24 nye studerende på historiestudiet. Det var næsten en tidobling siden starten i 1929.

I dag, 75 år efter den spæde start, er der omkring 1000 aktive studerende ved Afdeling for Historie. Men det er ikke kun antallet af studerende (og medarbejdere), der er eksploderet. Det samme er emnefeltet for historie. I dag skrives der historie om stort set alt mellem himmel og jord, og når det sammenholdes med, at 97 procent af alle tiders historikere lever i dag, giver det et fingerpeg om, hvor meget der produceres.

– Hvis man som fuldtidsansat

historiker i dag kan holde sig ajour med to-tre emner, er man godt kørende, siger lektor Claus Møller Jørgensen, der sammen med docent Erik Christiansen har skrevet bogen *Historiefaget på Aarhus Universitet i 75 år* i anledning af afdelingens 75-års jubilæum.

“En fæl bolsjevik”

Historiefagets fødsel i Århus var hvirvlet ind i en dyb strid, der hærgede blandt landets historikere i slutningen af 1920'erne. På Københavns Universitet gik professor Aage Friis og professor Erik Arup rundt og hadede hinanden i en grad, så det eneste, man kunne være sikker på, var, at de altid mente det modsatte af hinanden.

Arup havde som medlem af den såkaldte “universitetskommission” (1919-25) længe været fortalende for et fuldt udbygget universitet i Århus. Til lærestolen i historie havde han eleven Albert Olsen i tankerne. Han, der var søn af en lokomotivfører, var i offentligheden kendt som en venstreorienteret socialdemokrat og havde i visse kredse sågar ry for at være en “fæl bolsjevik”. Trods dette renommé samt det forhold, at Albert Olsen ikke havde indleveret disputats og i øvrigt kun havde udgivet 28 sider original forskning, var univer-

sitetsbestyrelsen i Århus indstillet på at ansætte ham. Ansættelsen skulle dog godkendes af Det Filosofiske Fakultet, og her var der modstand – ikke mindst fra Aage Friis.

I mellemtiden afleverede Albert Olsen sin disputats, og bestyrelsen i Århus rettede endnu en gang

“Lektor Claus Møller Jørgensen

Man kan godt sidde med en fornemmelse af, at nu skal vi igen som i 80'erne have en over nakken, efter vi har fået lov at vokse en tid.

henvendelse til Det Filosofiske Fakultet. Denne gang lød svaret, at Albert Olsens afhandling efter fakultetets skøn ikke uden videre kvalificerede ham til en universitetsstilling, men at man i betragtning af, at stillingen var midlertidig (“Universitetsundervisningen i Jylland” var året før begyndt som et treårigt forsøg), ville man ikke modsætte sig. Den måske egnede Albert Olsen kunne ansættes og historiestudiet komme i gang.

Uhøjtidelig tone

– Det er slående, hvor direkte og uformel tonen på studiet var her i Århus. Det var et meget lille institut, og alle kendte hinanden de første år. De studerende var dus med hinanden fra starten, og det blev man ellers først på andendelen i København, fortæller Erik Christiansen, der har skrevet om perioden fra starten i 1929 til 1967, mens Claus Møller Jørgensen har taget sig af de sidste knap 40 år.

Den uhøjtidelige atmosfære slog også igennem i rygepolitikken, da studiet fik egne lokaler i 1935. Som det eneste sted på universitetet måtte der også ryges i timerne, og det blev almindelig skik, at læreren satte en cigarkasse frem til fri afbenyttelse!

Det lille institut markerede sig hurtigt internationalt, og man undgik de store interne stridigheder, som prægede søsterinstituttet i København. I 1950'erne kunne man med nogen ret begynde at tale om en “Århus-skole” inden for historiefaget, mener Erik Christiansen.

– Folk som Johan Plesner begyndte at anlægge nye synsvinkler på de traditionelle emner. For eksempel at man skulle prøve at forstå den romerske verden i dens forskellighed fra vores egen og ikke

Kunstneren som Polyhistor

Lars Morell
 294 sider, 348 kr., Aarhus Universitetsforlag

“Et billede uden intellektuel overbygning er intet,” har maleren Per Kirkeby skrevet. Nu har idehistorikeren Lars Morell via en kunst- og idehistorisk vinkel analyseret en sådan overbygning frem i Kirkebys kunstneriske værker fra debuten i 1963 til i dag. Lars Morell viser, hvordan forholdet mellem kunst og videnskab er den røde tråd i den geologuddannede malers værk. Bogen, der bl.a. trækker linjer tilbage til Goethe, påviser en frugtbar dialog mellem kunst og så forskellige grene af videnskaben som teologi, sprogvidenskab, arkitekturteori og kosmologi.

NAVNE

Redigeret af Helge Hollesen

Per Allan/Lokalhistorisk Samling

PÅ BARRIKADERNE. Studerende på historie var særdeles aktive under studenteroprøret. Den jyske Historiker er det eneste overlevende af de fagkritiske tidsskrifter fra 1970'erne. Over 100 temanumre er det blevet til, i de senere år med kulturhistorie, historieteori og historiografi samt de karakteristiske nationstatsnumre som hovedlinjer. Til højre forsiden på nr. 65 fra efteråret 1993.

i dens lighed, som det var almindeligt. Desuden begyndte man at inddrage en større del af verden i forskningen og undervisningen og ikke kun den middelalder, som altid har været kerneområdet for historie, siger Erik Christiansen.

Hukommelsesprøver

De nye områder betød, at pensum voksede eksponentielt, og derfor kom den udenadslære, som var en indgroet del af hele universitetssystemet, da også under pres i begyndelsen af 1960'erne. Eksamen var på det tidspunkt blevet en parodi i form af rene hukommelsesprøver, hvor de studerende efter bedste evne forsøgte at memorere gymnasiernes lærebøger, for det gav det bedste resultat.

- Det ændrede sig for alvor med studiereformen i 1968, hvorefter eksamen mere kom til at ligne en forskningssituation. Den fri, individuelle hjemmeopgave blev dominerende, og det har den været lige siden. De seneste år er der dog kommet mange nye eksamensformer til, og man har styrket overblikslæsningen, så de studerende igen får større historisk paratviden, siger Claus Møller Jørgensen.

Med ungdomsoprøret startede også storhedstiden for Historisk Institut. Der var populært sagt "gang i den" på såvel den faglige, politiske og sociale front i løbet af 1970'erne. I 1976 var der næsten 1200 studerende ved instituttet – det højeste antal nogensinde. Ti år efter var det faldet til 343.

Nedgangstider

1980'erne var præget af adgangsbegrænsning og økonomisk smal-

hals. Det skabte en trist stemning på instituttet.

– Jeg var selv studerende i 80'erne, og det var temmelig kedeligt, ja faktisk lidt deprimerende. Der var ingen studerende. Vi kunne sidde fire personer til undervisningen. Fagligt set skete der ikke meget, fordi mange lærere var udlånt til andre undervisningsopgaver for at undgå fyring. Man trådte vande og håbede på bedre tider, siger Claus Møller Jørgensen.

De kom i løbet af 1990'erne, hvor tidsånden vendte og gav historie og de øvrige humanistiske fag medvind. De studerende veltede ind ad hoveddøren, og i 1993 kunne man for første gang i 17 år ansatte en ny person i en videnskabelig stilling.

– 90'erne har været meget præget af diskussioner om, hvilken profil instituttet skal have, og hvordan historiefaget kan udvikles. For eksempel er områder som kulturhistorie og historiske biografier kommet ind i varmen. I 80'erne var den slags et absolut særsyn, siger Claus Møller Jørgensen.

Historie i globaliseringen

Spørgsmålet er så, hvordan den 75-årige fødselar har det her fire år inde i et nyt årti. Erik Christiansen fremhæver den gode stemning på afdelingen.

– Vi har det smadder godt med hinanden. VIP'er, TAP'er og studerende kommer godt ud af det indbyrdes og mellem hinanden. Vi har fået nye smukke lokaler, og jeg glæder mig faktisk hver eneste dag til at komme på arbejde. Claus Møller Jørgensen ser med

en smule bekymring på det faldende studentertal.

– Man kan godt sidde med en fornemmelse af, at nu skal vi igen som i 80'erne have en overnakken, efter vi har fået lov at vokse en tid. Fra politisk hold kører retorikken jo på, at det værste, man kan gøre, er at læse humaniora, for det er dårligt både for en selv og for samfundet, siger han.

Til gengæld ser han store fremtidsperspektiver for det nye storinstitut, der blev en realitet i 2003 efter sammenlægningen af afdelingerne for historie, slavisk, europastudier, østasiatisk, kønsforskning og indisk.

– Det betyder, at vi kan udbyde et historiestudium, der passer til en globaliseret verden. Set fra en historikers synspunkt kan det kun være positivt, at der nu udbydes alt fra dansk og europæisk historie til indisk og japansk på det samme institut.

Historiefaget på Aarhus Universitet i 75 år

Erik Christiansen og Claus Møller Jørgensen (Nina Kofoed, red.) 348 sider, 298 kr., Aarhus Universitetsforlag

Hans Plauborg/hhp@adm.au.dk

STORVÆRK OM KRISTENDOMMENS KULTURHISTORIE

Dr.phil. Per Ingesman er for tre år udnævnt til professor med særlige opgaver inden for kristendommens kulturhistorie ved Det Teologiske Fakultet.

Den 50-årige Per Ingesman skal planlægge og lede udarbejdelsen af et nyt 10-binds-værk med arbejdstitlen "Kristendommen i Danmark. En kulturhistorie fra vikingetiden til nutiden". Det skal afløse "Den Danske Kirkes Historie", som blev udsendt i 1950'erne og 1960'erne. Værket skal opsamle det seneste halve århundredes megen ny forskning om dansk kirkehistorie og give en stort anlagt fremstilling af kristendommens betydning for dansk kultur igennem tiderne, og hvordan man i Danmark har udviklet sin egen nationale udgave af den kristne religion.

Per Ingesman har været lektor ved Aarhus Universitet siden 1997 og forsker primært i middelalderens og reformationstidens kirkehistorie. Sidste år forsvarede han sin doktorafhandling om den romerske Rota og modtog også Aarhus Universitets Jubilæumsfonds videnskabspris for fremragende forskning.

PRÆSIDENT FOR EUROPÆISK FOLKESUNDHEDSVIDENSKAB

Professor Anders Foldspang overtager nu posten som President Elect for de folkesundhedsvidenskabelige uddannelser i Europa, der samarbejder i ASPHER (Association of Schools of Public Health in the European Region).

ASPHER arbejder med at evaluere og udvikle kvaliteten af de folkesundhedsvidenskabelige uddannelser i Europa og er ved at afslutte et større øst-vest-projekt vedrørende udvikling af folkesundhedsvidenskabelige uddannelser. Foreningen er også ved at udvikle et internationalt akkrediteringssystem for MPH-uddannelser.

Anders Foldspang er professor i sundhedstjenesteforskning og var med til at udvikle Master of Public Health-uddannelsen ved universiteterne i Århus og København. Han har ledet MPH-uddannelsen ved Aarhus Universitet siden starten i 1996. Som medlem af ASPHER's bestyrelse har han stået i spidsen for en arbejdsgruppe, der skal udvikle en europæisk MPH-grad (EMPH).

MEKANISMER BAG RESISTENS

300 millioner mennesker vil i 2010 lide af type-2-diabetes. Årsagerne til den såkaldte gammelmandssukkersyge kendes endnu ikke, men forskerne ved med sikkerhed, at sygdommen er relateret til livsstil og arvelighed.

En af disse forskere er Kitt Mia Falk Petersen, lektor ved Yale University School of Medicine og nyudnævnt adjungeret professor i human metabolisme (arvelige stofskiftesygdomme hos mennesker) ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, som nu kan trække på den 46-årige forskers viden om mekanismerne bag insulinresistens, der er den bedste indikator for en øget risiko for sygdommen.

KRÆFTBEHANDLINGENS VIRKNINGER

Effekt og bivirkninger af kræftbehandling er de væsentlige forskningsområder for overlæge dr.med. Marianne Ewertz, der netop er udnævnt til klinisk professor i onkologi ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. I sin forskning undersøger hun f.eks., hvordan fedme påvirker behandling af brystkræft samt hjernefunktioner som hukommelse, koncentration og indlæring i relation til forebyggende kemoterapi ved brystkræft. Det femårige professorat er knyttet til Marianne Ewertz' stilling som overlæge ved Onkologisk afdeling, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.

M E D D E L S E R

Redigeret af Journalkontoret,
Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.
Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i lige uger – 10 dage før udgivelse.
Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.
Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk

DOKTORGRADEN	FORSKNINGSSTØTTE	KURSER
Forsvar SUN Fredag den 22. oktober 2004, kl. 14.00 forsvarer overlæge Bente Lomholt Langdahl, ph.d. sin doktorafhandling med titlen: “The genetics of bone mass and risk of osteoporotic fracture”. Forsvaret er offentligt og finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 230, Universitetsparken. De officielle opponenter er overlæge, dr.med. Lars Hylstrup og lic.scient. Friedrik Wikman. Afhandlingen kan rekvireres ved henvendelse til doktoranden Sophus Bauditz Vej 55, 8230 Åbyhøj. Torsdag den 11. november 2004, kl. 14.00 forsvarer cand.med. Søren Jensen-Fangel sin doktorafhandling med titlen: “The effectiveness of highly active anti-retroviral therapy in HIV-infected patients”. Forsvaret er offentligt og finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 230, Universitetsparken. De officielle opponenter er professor, dr.med. Peter Skinshøj og professor, dr.med. Kaare Christensen. Afhandlingen kan rekvireres ved henvendelse til doktoranden Skt. Pauls Gade 17, 3. th, 8000 Århus C. Fredag den 12. november 2004, kl. 14.00 forsvarer cand.med., ph.d. Peter-Diedrich Jensen sin doktorafhandling med titlen: “Iron overload caused by blood transfusion in patients with acquired anaemias. Quantifications, clinical significance, and treatment by iron chelation with desferrioxamine”. Forsvaret er offentligt og finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 230, Universitetsparken. De officielle opponenter er professor Victor Hoffbrand og lektor, dr.med. Hans Stødkilde-Jørgensen. Afhandlingen kan rekvireres ved henvendelse til doktoranden Hovbro 9, Aidt, 8881 Thorsø. PH.D.-GRADEN Forelæsninger HUM I forbindelse med erhvervelsen af ph.d.-graden i Antropologi og Etnografi forsvarer cand.phil. Sine Agergaard, sin afhandling “At videreføre traditionerne - En etnografisk komparativ analyse af to danske idrætsuddannelser for folkelige ledere og elitetrænere”. Fredag den 1. oktober 2004 kl. 13.00 i Foredrags-salen, Moesgård. I forbindelse med erhvervelsen af ph.d.-graden i Arkæologi forsvarer Søren M. Sindbæk sin afhandling “Ruter og rutinisering. Strukturationen af fjernudveksling i Nordeuropa 700-1000”. Fredag den 8. oktober 2004 fra kl. 13.00 i Auditorium 5 på Moesgård (indgang gennem Afdeling for Antropologi over for “Bassebo”). SUN Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.scient. Louise Odgaard Jakobsen den 5. oktober 2004, kl. 14.15 et offentligt forsvar med titlen: “Structural studies of cation and nucleotide binding sites in the Na,K-ATPase”. Forsvaret finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 230, Universitetsparken. SAM Med henblik på erhvervelse af den juridiske ph.d.-grad forsvarer cand.jur. Pernille Bille Tvedt fredag den 15. oktober 2004 kl. 14.00 sin ph.d.-afhandling: “Misligholdelse af funktionærkontrakter. Belysning af spillet mellem obligationsretten og funktionærretten” ved en offentlig ph.d.-forelæsning i auditorium 455, bygning 340 med efterfølgende reception i lokale 425, bygning 340. Forelæsnings titel er: “Misligholdelse af funktionærkontrakter”.	Pulje til Styrkelse af Psykiatrisk Forskning Puljens formål er at styrke såvel den kliniske som den grundvidenskabelige psykiatriske forskning bl.a. ved at støtte projekter, der indeholder aspekter fra begge områder. Alle faggrupper opfordres til at fremsende ansøgninger til projekter gerne af tværfaglig karakter. Ansøgningsskemaet og yderligere oplysninger kan rekvireres elektronisk på adressen www.psykiatri.aaa.dk eller ved henvendelse til Irma Mærkedahl på telefon 7789 2810. Ansøgningsfrist: den 1. november 2004 kl. 12.00. 1 ph.d.-stipendium Forskerskolen Religion/Identitet/Kultur Ved Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet opslås 1 ph.d.-stipendium til besættelse pr. 1.2.2005 eller snarest derefter for en periode på indtil 3 år. Stipendierne kan ikke søges på grundlag af dette opslag. Opslagets fulde ordlyd kan ses på Forskerskolens hjemmeside: http://www.teo.au.dk/html/forskerskolen/Opslag.htm Ansøgningsfrist: Fredag den 5. november 2004 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2004-218/4-10. 1 ph.d.-stipendium i herregårdens kulturhistorie og herregårdene som kulturmiljøer Det Humanistiske Fakultet opslår et ph.d.-stipendium i samarbejde med Dansk Center for Herregårdsforskning til besættelse pr. 1. februar 2005 eller snarest derefter for en periode på indtil tre år. Stipendiet opslås inden for emner vedrørende herregårdenes kulturhistorie og herregårdene som kulturmiljøer. Det fulde opslag kan læses på: http://www.hum.au.dk/fak/phd/opslag/sam-fin/home.htm. Ansøgningsfrist: 28. oktober 2004 kl. 12.00. Ansøgningen mærker: 2004-218/1-18. Ph.d.-stipendier/kandidatstipendier ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet – NY Et antal ph.d.-stipendier og kandidatstipendier inden for nationaløkonomi, driftsøkonomi, jura, statskundskab og psykologi er ledige til besættelse pr. 1. januar 2005 eller snarest derefter. Ansøgningsfrist: 5. november 2004 kl. 12.00. En komplet oversigt over aktuelle opslag samt opslagenes fulde ordlyd kan ses på www.samfundsvidenskab.au.dk/opslag LEGATER Nancy Christensen og Ethel og Hans Hansens Kunstfond af 27. september 1996 Fondens formål er at støtte kunstnere under uddannelse, fortrinsvis inden for malerkunst og musikke. Ansøgningsfrist 25. oktober 2004. Yderligere oplysninger på www.au.dk/meddelelser Svend Grundtvigs og Axel Orlis Legat Der uddeles et antal legatportioner til en viderekommen studerende eller en yngre kandidat, der på udpræget videnskabelig basis studerer nordisk filologi eller kulturhistorie, herunder specielt den ældre litteratur, men dog også forskere der arbejder i tilknytning til Dansk Folkemindesamling, Institut for Dansk Dialektforskning eller beslægtede kulturinstitutioner. Frist 11. oktober 2004. Yderligere oplysninger på www.au.dk/meddelelser Peter og Emma Thomsens Legat Stipendiestøtte ydes efter fondatsens bestemmelser til trængende, flittige, dygtige og begavede unge, mandlige personer fra Danmark, som har indfødsret, således at disse efter bestået studentereksamen eller endt skolegang kan studere ved universiteterne eller	men kan også fås ved henvendelse til Kirsten Dybdahl Sørensen, e-post kds@adm.au.dk (eller på tlf. 8942 1531, fax 8942 1540). Ph.d.-studium i miljømedicin Ved Institut for Miljø- og Arbejdsmedicin, Aarhus Universitet, starter et studie af menneskers reaktioner på luftforureninger i bygninger. I projektet vil indgå et ph.d.-studie. Yderligere oplysninger findes på www.au.dk/meddelelser The John Carter Brown Library Research Fellowships 2005-2006 The deadline for submission of application materials is January 10, 2005. Further information: www.JCBL.org Dansk Center for Scientific Computing Dansk Center for Scientific Computing (DCSC) indkalder under forudsætning af fortsat bevilling ansøgninger om tildeling af Scientific Computing ressourcer i forbindelse med forskningsprojekter. Ansøgningsfrist 1. november 2004. Ansøgningen sendes elektronisk som pdf-fil til dcsc@theory.ki.ku.dk. Ansøgeren er ansvarlig for læsbar format. Yderligere oplysninger findes på www.dcsc.dk/Ansoegning.html Novo Nordisk Fonden Udvalg for almen medicinsk forskning indkalder ansøgninger til 2-årige post-doc stipendier i almen medicin. Formålet er, at støtte almen medicinsk forskning, specielt fastholde læger som forskere i de alment medicinske forskningsmiljøer på eller knyttet til universiteterne. Ansøgningsfrist 10. november 2004 kl. 16.00. Yderligere oplysninger på Fondens hjemmeside www.novonordiskfonden.dk Kræftens Bekæmpelse Det Læge- og Naturvidenskabelige Udvalg Støtte til eksperimentel, klinisk og epidemiologisk kræftforskning. Ansøgningsskemaer og vejledninger kan hentes på: www.cancer.dk/forskning/stotte+til+forskning/muligheder+for+stotte/index.asp#DLNU eller rekvireres på tlf. 3525 7257, 7258 eller 7259. Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i lige uger – 10 dage før udgivelse. Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger. Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk
		Gender and Religion in the 21st Century Afholdes fredag den 1. oktober 2004 fra kl. 9.30 – 16.30 på Københavns Universitet. Se programmet på www.sociology.ku.dk/sochrc/index.htm eller www.ku.dk/satsning/religion/ Forskerkursus “Det Kvalitative Forskningsinterview” v/Steinar Kvale Center for Kvalitativ Metodeudvikling, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet onsdag den 24., torsdag den 25. og fredag den 26. november 2004. Kursusbeskrivelse, tilmeldingsmulighed og program på www.psy.au.dk/research/ckm Tilmelding senest 1. oktober 2004. Yderligere oplysninger ved henvendelse til centersekretær Lone Hansen, tlf.: 8942 4916, kl. 8.30–12.00 eller via email: lone@psy.au.dk Kurser og workshops ved E-læringsenheden E-læringsenheden er Aarhus Universitets service for undervisere og øvrige ansatte, der ønsker at benytte it i forbindelse med undervisning, forskning og erfaringsudveksling. Enhedens kursusprogram byder i efteråret 2004 blandt andet på: 6. oktober: Planlægning af netstøttet undervisning 9. november: Kom i gang med Powerpoint 22. november: Kom videre med Powerpoint 25. november: Introduktion til RefMan For yderligere oplysninger og tilmelding se www.iktlab.au.dk KONGRESSER, MØDER Fakultets Forsknings Fredage Københavns Universitet Programmet for efteråret 2004 kan ses på www.hum.ku.dk/fff Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab Program til foredragsrækken – Aktuelt fra forskningen på www.royalacademy.dk/foredrag.htm Inst. for Sprog, Litteratur og Kultur (Italiensk fag) afholder, i samarbejde med Italiensklærforeningen, foreningens årlige seminar fredag, den 29. (eftermiddag) og lørdag, den 30. oktober 2004 (formiddag). Seminarrets referenceramme er gymnasierformen og afholdes i stor udstrækning på italiensk. Deltagelse er gratis og uden tilmelding. Se www.hum.au.dk/romansk/italiensk/pages/it/opslag. PRISOPGAVER Frode S. Jacobsens Pris Norma og Frode S. Jacobsens Fond, som har til formål at yde støtte til landbrugsmæssigt forskningsarbejde med særligt henblik på at fremme danske svineprodukters konkurrenceevne, har indstiftet Frode S. Jacobsens Pris, der tildeles kvalificerede besvarelser af prisopgaver inden for Fondens formål. For at komme i betragtning må besvarelser være indsendt senest den 1. april 2005. Yderligere oplysninger på www.au.dk/meddelelser Prisopgaver 2004, Det Humanistiske Fakultet, Syddansk Universitet. Syddansk Universitet udskriver følgende prisopgaver: Institut for Litteratur, Kultur og Medier: A) “Guggenheim-Museet i Bilbao og dets lokalt/globalt politiske-kulturelle betydning”. B) “Ideen om Europa i litteraturen efter anden verdenskrig”. Adgangen til at besvare prisopgaver står åben for enhver. Besvarelsesfrist 14. januar 2006 kl. 15.00. Yderligere oplysninger på www.au.dk/meddelelser

www.au.dk/meddelelser

bringer opslagene i fuld længde

STILLINGER

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE
Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studerenterundervisernes Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR.NR. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

NAT
Studievejleder i Nanoteknologi
Studienævn A opslår hermed en stilling som studievejleder til besættelse pr. 15. oktober 2004. Stillingen opslås for perioden 15. oktober 2004 – 31. december 2005 med et omfang af 448 timer med mulighed for forlængelse.
En motiveret ansøgning, som skal indeholde udførlig beskrivelse af hidtidigt studieforløb og øvrige

relevante oplysninger, herunder cpr.nr. og aktuell adresse, skal være Det Naturvidenskabelige Fakultet, Ny Munkegade, Bygn. 520, 8000 Århus C i hænde senest: Fredag den 1. oktober 2004, kl. 12.00.
Nærmere oplysning om studievejlederstillingen kan fås ved henvendelse til studieleder Sven Skyum, tlf. 8942 5775 eller studievejlederne. Der anvendes ikke ansøgningsblanket.
Ansøgningen mærkes: 2004-215/5-21.

ANDRE INSTITUTIONER
Praktikophold
Den danske ambassade i Brasília søger praktikant for perioden 1. februar 2005 - 31. juli 2005.
Ansøgningsfristen for praktik i perioden 1. februar 2005 - 31. juli 2005 er 1. november 2004.
Yderligere oplysninger på www.au.dk/meddelelser

Studertermedhjælp
Ved Institut for Miljø- og Arbejdsmedicin gennemføres i efteråret 2004 og hele året 2005 et humanitært provokationsforsøg med undersøgelse af inflammatoriske og immunologiske reaktioner på luftforurening med støv.
Studerende på anden del har i efteråret 2004 mulighed for at medvirke som betalt studenterhjælp på projektet. Henvendelse inden 1. oktober 2004.
Yderligere oplysninger på www.au.dk/meddelelser

ESA En del stillinger er opslået ledige ved den europæiske rumfartsorganisation. Yderligere oplysninger på www.esa.int/hr/index.htm

Danida
Internationale stillinger

BOLIG

Til leje:
186 kvm. total moderniseret lejlighed udlejes som tidsbestemt lejemål fra d. 01.10.04 - 01.06.06. Lejligheden indeholder stor opholds- og spise-stue med adgang til altan, nyt køkken, 2 værelser, stort soveværelse og badeværelse med spa. Der er tilknyttet eget vaskerum og lukket gårdhave til lejligheden. Vi søger roligt par eller singel, uden husdyr og gerne ikke-ryger. Husleje kr. 12.000 pr. mdr. + forbrug. Dep. 3 mdr. husleje.
Tlf. +34 699 704008 email: moller1976@hotmail.com

Dejl原因 villa i nærheden af Aarhus Universitet udlejes i december 2004 til dansker eller udlænding med tilknytning til Aarhus Universitet.
Tlf. 7023 2610 el. 2325 1575

Boligannoncer
Du kan annoncere efter følgende boligønsker: bolig søges, bolig til leje eller bolig byttes.
Kontakt Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C
Tlf.: 8942 1164, e-mail: martha@sr.au.dk
Pris: 30 kr. til dækning af administrationsudgifter.
Indbetaling med navn på 3635-4809500845

CAMPUS PÅ TO HJUL

Tegn abonnement på avisen og vind en CAMPUSCYKEL fra Kronan

Hvis du tegner abonnement på *CAMPUS*, deltager du automatisk i lodtrækningen om 2 *CAMPUS*cykler fra Kronan.

Tilbudet gælder resten af året, og lodtrækningen blandt de nye abonnenter finder sted umiddelbart efter årsskiftet.

Navnene på de to vindere vil blive offentliggjort i *CAMPUS* nr. 1 2005.
Et årsabonnement på *CAMPUS* koster 150 kr. Resten af året tilbyder vi studerende på Aarhus Universitet et årsabonnement på *CAMPUS* til 100 kr.

CAMPUS udkommer hver anden mandag i semestrene ca. 20 gange om året.

Kronan cyklen er en moderne variant af den klassiske svenske militær-cykel. Det er en meget solid cykel, der hovedsagelig opbygget i stål. Standardmodellen er udstyret med ringklokke, dynamo-lygter, reflekser, bagagebæger, håndbremse - og så er den rustbeskyttet. Den leveres i en dame-model med 28" dæk, og en herremodel med 26" ballondæk. Alle cykler er udstyret med en personlig nummerplade. *CAMPUS*cyklen bærer avisens logo i nummerpladen.

☐ Jeg vil gerne tegne et årsabonnement på *CAMPUS* og deltage i konkurrencen om at vinde en cykel fra Kronan.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

E-mail: _____

Tlf.: _____

For studerende:

Årskortnummer: _____

Sendes til:
CAMPUS
Niels Juels Gade 84
8200 Århus N

Køb en CAMPUScykel gennem avisen og få 800 kr. i rabat

Alle *CAMPUS*-læsere kan nu købe en *CAMPUS*cykel fra Kronan til 1.995 kr. Normalpris på nettet er 2.795 kr.

En betingelse for at få rabatten er, at du udfylder nedenstående kupon og faxer den til 3312 7284 eller lægger den i postkassen - portoen er betalt.

Cyklen leveres i løbet af 3-4 uger på din hjemmeadresse. Du betaler ved modtagelsen af cyklen. Fragten koster 295 kr. pr. cykel.

Der kan kun bestilles en cykel pr. kupon. Kopier kuponen, hvis du ønsker at bestille flere cykler. *CAMPUS*cyklen er forsynet med et logo på nummerpladen. Det er Kronan, som står for salg, levering, garanti mm. Reklamationer eller spørgsmål om cyklen skal rettes til Kronans kundeservice på tlf. 3312 7282.

Du kan læse mere om den originale svenske militær-cykel med nummerpladen på www.kronan.com

☐ Jeg bestiller hermed en *CAMPUS*cykel fra Kronan til 1.995 kr.

☐ Herrecykel ☐ Damecykel

☐ Sort ☐ Rød ☐ Creme

☐ Med 3 gear (795 kr.) ☐ Med frontbagagebærer (395 kr.)

☐ Med lås (249 kr.)

Navn: _____

Adresse: _____ Postnummer og by: _____

Telefon/mobil: _____ E-mail: _____

Sendes ufrankeret inden for Norden. Modtager betaler portoen.

Post

Sendes ufrankeret
Modtager betaler portoen

Kronan Danmark
+++ 3024 +++
1045 K

KALENDER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

21. SEPTEMBER - 19. OKTOBER

Internationale Dage

Går du med drømme om at studere i udlandet, er der masser af råd, inspiration og vejledning at hente, når Internationalt Sekretariat den 6. og 7. oktober inviterer til Internationale Dage på universitetet.

Her fortæller repræsentanter fra en række kulturinstitutioner og eksperter fra Internationalt Sekretariat om udvalgte landes uddannelsessystemer, adgangskrav, universitetskultur, studieafgifter mm.

I programmet kan du se, hvor og hvornår du kan høre om det eller de lande, du er interesseret i.

Hvis du ikke allerede har et bestemt land i tankerne, kan du også vælge at gå til de mere generelle foredrag. Det gælder f.eks., hvis du ønsker en overordnet introduktion til dine muligheder som udvekslingsstudent, eller hvis du overvejer at rejse ud på egen hånd, at tage en masteruddannelse i udlandet eller måske at tage på sommeruniversitet.

Studiemesse

Torsdag den 7. oktober kan du på International Studiemesse møde danske studerende, der har været på udvekslingsophold i udlandet, og udenlandske studerende, som lige nu er i Århus. De står parat til at svare på spørgsmål og give gode råd om bl.a. boligøgning, legater, kurser, eksaminer og meritoverførsel. Der vil også være informationsmateriale og brochurer fra universiteter i hele verden, og der er mulighed for at få en snak med medarbejdere fra Internationalt Sekretariat.

Flere oplysninger hos Internationalt Sekretariat, tlf. 8942 2320 eller på www.au.dk/da/is/praktisk/

Onsdag 6. oktober

FOREDRAG

10-11. STUDIEOPHOLD I FRANKRIG / Kirsten Madura, Det Franske Kulturinstitut. Æstetik og Kultur, Kasernen, Langelandsgade, bygn. 1584, lok. 120

11-12. STUDIEOPHOLD I AUSTRALIEN / Palle Steen Jensen, Edu Danmark. Medievidenskab, IT-Parken, Helsingforsgade 8, lok. 139

12-13. STUDIEOPHOLD I TYSKLAND / Frank Rössel, Goethe Institutet. Tysk, Nobelparken, bygn. 451 lok. 219

14-15. STUDIEOPHOLD I CANADA / Dorte Damgaard, Canadian Studies Center. Canadian Studies Center, Nobelparken, bygn. 451, lok. 219

15-16. MASTERGRAD - UD PÅ EGEN HÅND
Statskundskab, Universitetsparken, bygn. 333, lok. 101 (A1)

Torsdag 7. oktober

FOREDRAG

11-12. UDVEKSLINGMULIGHEDER
Mette Brandeborg, Internationalt Sekretariat

12-13. STUDIEOPHOLD I ENGLAND
Jacob Urup Nilsen, British Council

13 - 14. STUDIEOPHOLD I USA
Hedvig Thomsen, Danmark-Amerika Fondet og Fulbright Kommissionen

14-15. STUDIEOPHOLD I ASIEN
Jesper Uldsted, Statskundskab og Patrizia Marchegiani, Internationalt Sekretariat

15-16. SOMMERUNIVERSITET
Hanne Bech og Eva Mejnertz, Internationalt Sekretariat
Alle foredrag torsdag foregår i Richard Mortensen Stuen i Studenternes Hus.

INTERNATIONAL STUDIEMESSE 9-16. Kaffestue 3, Studenternes Hus

Tirsdag 28.

KL. 19. SPAM-HÅNTERING

Michael Glad om udviklingen i virus- og spamfiltrering på mail-servere ved Det Naturvidenskabelige Fakultet og "greylisting", en simpel, kontroversiel og for tiden særdeles effektiv teknik til at bekæmpe spam. Der vil være online-demonstration af spamfiltret og slutbrugerværktøjer. Benjamin-122, IT-parken, Åbogade 34. Alle er velkomne. Arr.: Aarhus Unix User Group.

KL. 20. LEG OG LÆRING

En debat- og dialogaften om leg, læring, køn, teknologi, videnskab og museer. I panelet sidder Klaus Thestrup, Jydsk Pædagog-Seminarium, Anne Flemmer Jensen, LEGO Learning Institute, Ole Caprani, Datalogisk Institut og PC Asmusen, cirkusdirektør og leder af Gøglerkolen. Fri entré. Kvindemuseets café, Domkirkeplads 5. Arr.: Videnskabscaféen i Århus.

Onsdag 29.

KL. 13-18. TEMADAG OM SICILIEN

13. Jens Krasinikoff om de græske tyranner på Sicilien.

14. George Hinge om det doriske Sicilien.

15.30. Ole Balslev om normannerne på Sicilien.

16.30. Lene Waage Petersen om Sicilianitudo - den sicilianske litteratur efter Italiens samling Lok. 116, bygn. 455. Arr.: Klassisk Filologi.

KL. 19. SPØRGSMÅL PÅ LIVETS KANT

Hospitalspræsten Preben Kok om mødet med mennesker, der er ramt af alvorlig sygdom eller er døden nær. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

Torsdag 30.

KL. 10-15.15. TRADITION AND INNOVATION IN CHINESE OPERA

En-dags konference om kinesisk teater og dets relation til moderne teater i forbindelse med indvielsen af Center for Teater Laboratorie Studier, der er et samarbejde mellem Nordisk Teaterlaboratorium ved Odin Teatret og Afd. for Dramaturgi. Mere på www.hum.au.dk/nyheder/kalender/ Kasernescenen, Langelandsgade 139. Arr.: Center for Teater Laboratorie Studier.

KL. 14. BIRC SEMINAR

Detecting and characterizing positive selection in protein encoding genes. David Liberles, Computational Biology Unit, Bergen Center for Computational Science, University of Bergen. Kollokvium 02, 2nd floor, Hoegh-Guldbergs Gade 10, Building 090. Abstracts: <http://www.birc.au.dk/activities/BIRCSeminar>. Arr.: Bioinformatics Research Center.

KL. 19. MONO: EN UDVIKLINGSPLATFORM

baseret på åben kildetekst. Martin Willemoes Hansen giver en indføring i Mono. Nøgleord for foredraget er bl.a.: hvad, hvem og hvorfor, live-programmering, programmer, biblioteker, dokumentation, fremtiden og ressourcer. Amtscenret for Undervisning, Nørre Allé 31. Alle er velkomne. Arr.: Aarhus Unix User Group.

KL. 19. JUST WAR OR PERPETUAL PEACE?

Ass. prof. Robin May Schott on recent feminist insights about war, terrorism and violence against women. Lok. 329, bygn. 412. Arr.: Filosofisk Forening.

Fredag 1.

KL. 11. EXCAVATING THE MIND

Cross-sections through culture, cognition and materiality.

Fra den 1.-3. oktober sætter denne konference i Auditoriehuset fokus på forholdet mellem menneskets kognition og dets materielle kultur. Initi-

SU-kontoret
holder lukket
29. og 30.
september 2004

Der er dog åbent for
selvbetjening kl. 9-16.

For hjerner og hjerter

Med den videnfestival, der åbnede lørdag den 25. september, har STU-DENTERHUS ÅRHUS lukket dørene op for sit første store udadvendte arrangement, som arrangøren lægger op til skal tale til både hjerner og hjerte. Temaerne i den ugelange festival spænder fra dans og teater over debat om kompetencer i vidensøkonomien til foredrag om forskningens tabte fortællinger og diskussion om identitet og danskhed.

Ud over en række forskere tæller debattørerne bl.a. borgmester Louise Gade, teaterchef Madeleine Røn Juul, rektor Uffe Elbæk fra Kaospiloterne samt chefredaktørerne Clement Kjersgaard og Anne Knudsen. Det foregår alt sammen i studenterhuset på havnen, hvor medlemmer har gratis adgang, mens andre kan komme til de enkelte arrangementer for 20 kr. Et partoutkort til hele ugen kan erhverves for en halvtredser.

Festivalen afrundes fredag den 1. oktober med Pernille Gunvads sange fra hjertets hemmelige rum.

Nærmere information på www.studenterhusaarhus.dk

Fantastisk liv

Verdens giftigste frø, med efternavnet *Horribilis*, er sammen med kæmpetusindben og kakerlakker stimlet sammen på Naturhistorisk Museum for at være med i særudstillingen “Livsformer”. Udstillingen har som ambition at komme så tæt på sandheden om evolutions-teorien, som naturvidenskaben overhovedet kan komme den. Udstillingen er en oplevelsesrejse gennem dyreverdenen, der er repræsenteret ved såvel levende som døde dyr, og alle sanser skal i brug for at få det fulde udbytte.

Udstillingen går i dybden med, hvordan det for eksempel kan være, at et dyr pludselig er blevet bedre til at bygge rede eller opstøve mad end sine artsfæller. En gang imellem opstår der nemlig “helt tilfældigt” en ny egenskab hos et dyr, og hvis den nye egenskab viser sig at svare bedre til kravene fra omgivelserne, er naturen så finurligt indrettet, at den sørger for, at den forbedrede variant af dyret efterlader mere afkom, og den nye egenskab gives videre til kommende generationer. Og “Livsformer” giver svar på fænomener som, hvordan spætten undgår at få hjernerystelse, når den som en besat hugger sin rede ind i træstammen, og hvorfor nogle brune bjørne engang blev hvide og nu kaldes isbjørne. Set i større perspektiv viser udstillingen, hvordan nogle dyrearter med tiden helt uddør, og nye opstår.

Jakob Mark/AU-Foto

En Harley Davidson og en påfugl har det til fælles, at det ydre spiller en kæmpe rolle, men det er ikke rent gejl det hele. Begge har også en solid ydeevne på hver sin måde. Det og meget andet fortæller udstillingen “Livsformer” på Naturhistorisk Museum meget mere om.

ativet til konferencen er arkæologisk, men arrangementet henvender sig til alle discipliner, der beskæftiger sig med kulturel praksis og kognition.

Konferencens emner relaterer til aktuelle debatter inden for discipliner som arkæologi, filosofi, kognitionsvidenskab, religionsvidenskab, semiotik og socialantropologi. Program og tilmelding på <http://mind.hum.au.dk>
Arr.: Afd. for Forhistorisk Arkæologi i samarbejde med Center for Kulturforskning.

KL. 16. FORTÆLLINGER FRA FREMTIDEN
Hvad drømmer robotter om? Kultfilmen *Blade-runner* beskriver en fremtid, hvor både mennesker og robotter har svært ved at se forskel på hinanden. Måske et rædselsscenario men ikke desto mindre gør robotterne i disse år deres indtog i vores hverdag. Peter Dreyer fra Innovation Lab vil komme omkring spørgsmålene: Hvad er fiktion, og hvad er virkelighed? Hvor selvstændige bliver robotterne, og hvad kan vi forvente inden for de næste 5-10 år? Storcenter Nords Teatersal. Arr.: Innovation Lab.

Lørdag 2.

KL. 10.15-17.30. STIL OG VIRKELIGHED
Et kollokvium om poetik og litteraturhistorie i klassisk og moderne litteratur.
Sigtet er at udforske spændingsfeltet mellem normativitet og beskrivelse i vores tilgang til litteraturen – på den ene side vekselvirkningen mellem poetik og retorik og på den anden side den kanonopfattelse og de periodiseringsproblemer som en given litteraturhistorie er udtryk for. Kollokviet afholdes af Sprog- og Kulturnetværk,

der i år arbejder med det overordnede tema “Sproglig konstruktion af kulturel identitet”, og ses som et indlæg i debatten om sprogfagenes fremtidige position og fornyelse. Program mv. på www.hum.au.dk/nyheder/kalender/
Arr.: Sprog- og Kulturnetværket.

Mandag 4.

KL. 9.30. WHY A THEATRE LABORATORY?
En international tredages konference om moderne teater og teaterlaboratorier i forbindelse med indvielsen af Center for Teater Laboratorie Studier. Kasernes scenens store sal, Langelandsgade 139. Arr.: Center for Teater Laboratorie Studier.

KL. 15.15. HAR KRISTENDOMMEN FREMMET DEN VESTLIGE NATURVIDENSKAB?
I foredragsrækken *Bogens religioner og naturvidenskaben i historisk lys* taler prof. Helge Kragh om kristendommen som en afgørende og i hovedsagen positiv faktor i naturvidenskabens udvikling – en påstand, der dog ikke postulerer, at kristendommen i sit “væsen” stemmer overens med naturvidenskaben eller stimulerer den. Studenternes Hus mødelokale 1.
Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

Onsdag 6.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
Retorik på godt og ondt. Marie Lund Klujeff om retorisk kritik af den amerikanske præsidents taler. Lok 124, Kasernen, Langelandsgade 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KL. 14.15. BIOLOGISK ANTROPOLOGI
med udgangspunkt i skeletmateriale fra Øm Kloster. Arkæolog Lene Møllerup. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalderarkæologi.

KL. 15. PLANLÆGNING AF NETSTØTTET UNDERVISNING – ERFARINGER FRA IT-VEST
Inspiration til at strukturere undervisning via internettet. Michael E. Caspersen, Jens Bennedsen m.fl. vil præsentere erfaringer fra Flexnet-projektet under It-vest. Det Blå Auditorium, Victor Albeck Bygningen (bygn. 265). Tilmelding på www.iktlab.au.dk Arr.: E-læringsenheden.

KL. 15. SPORT AND PAIN
Seminar med Kirsten Roessler, Syddansk Universitet, der taler om de psykologiske aspekter ved sportsfolks smerte. Lok. 114, Katrinebjergvej 89C. Arr.: Center for Idræt.

KL. 19. INDEN FOR MURENE
Fængselspræsten Dorthe Ørtved om livet i et åbent fængsel og den rolle, kirken og præsten spiller i fængslets og de indsattes liv. Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.

Tirsdag den 19.

KL. 19.30. RITUAL, TEOLOGI OG PRÆDIKEN
Ritualiserede handlinger spiller generelt en så stor rolle for den kristne og religiøse praksis, at de også må indgå med en anderledes vægt end hidtil i de teologiske teorier, mener aftenens foredragsholder, prof. dr.theol. Bent Flemming Nielsen. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

Psykologgruppen Skejby tilbyder samtalerapi hos psykologistuderende i gang med studiets sidste del.

Samtalerne superviseres af erfarne psykologer.

Pris: 400 kr. pr. samtale. Studenterrabat: 50 kr.

Telefontid: mandag-fredag kl. 10-12 + onsdag kl. 14-16

Psykologgruppen Skejby
Skelagervej 1, 1., 8200 Århus.N
Tlf. 86787839
psykologgruppenskejby@mail.dk

If we knew what we were doing, it wouldn't be called research, would it?

Albert Einstein

Alice Hansen

Smårapsernes yndlingsoffer

TELEFON-TERROR

Engang var der over tyve på hele universitetet. I dag er der seks, og en af dem er slet ikke sluttet til. Den står ene og forladt et sted i IT-Parken med ledningen slapt daskende under sig. Ingen interesserer sig for den.

Vi taler om mønttelefoner, den engang så populære udløber af Graham Bells opfindelse. Den første så dagens lys i Danmark for 106 år siden – i Nationalbanken. Dengang hed det en betalingstelefon. Ordet "mønttelefon" fandt først vej til det danske sprog i 1955 – i øvrigt sammen med ord som "campist", "babylift" og "nøgenbadning".

Som icebergsalaten tog livet af kinakålen, tog mobiltelefonen livet af mønttelefonen. Sådan lyder den officielle forklaring. Men som med alle officielle forklaringer er der også her en anden virkelighed på spil. Den handler om tyveri. Mønttelefonen har til alle tider haft en særlig evne til at fremprovokere kleptomangenet i enhver rask ungervend med eller uden promiller i blodet. Er man i tvivl, kan man blot tage et kig på politirapporten i lokalaviserne. For nylig gik det for eksempel ud over mønttelefonen i Brylle Fritidscenter på Fyn og den ellers særdeles kraftige model i forhallen på forårsrullefabrikken Daloon i Rudkøbing.

Det frække tyveri

Aarhus Universitet har også haft sin andel af tyverier. For nogle år siden røg telefonen i forhallen på universitetets Trøjborg-afdeling sig en tur efter en fest. Den blev senere fundet blandt ænder og slam i universitetssøen. I dag hænger der en model, som selv Olsen Banden ville få problemer med at stjæle. I driftsområde Nord er der ikke en eneste mønt- eller korttelefon tilbage. Alle var træt af, at TDC-folk lå i fast rute for at reparere tyveri- og hærværksramte telefoner, så de blev pillet ned *for good*.

På Tandlægeskolen holder man derimod fa-

nen højt. Her står hele to af universitetets fem fungerende mønttelefoner – to klassiske blanke modeller med røde sider fra starten af 90'erne.

– De står her primært som en service for patienterne. Vi betaler selv abonnement og eventuelle reparationer af dem, så det er ikke nogen overskudsforretning, siger kontorfuldmægtig Kirsten Neuhaug.

For tre år blev de udstyret med alarmer efter et tyveri af hidtil uset fræk karakter. En så kaldt pæn ung mand stak hovedet indenfor på Kirsten Neuhauges kontor og spurgte høfligt efter mønttelefonen.

Hun svarede venligt og uden betænkeligheder. Kort efter lød et fælt knæk, præcis som når et koblen brutalt river en mønttelefon ud af væggen. Da hun kiggede ud, var den unge mand i fuld firspring på vej væk med mønttelefonen under armen.

Grauballemandens tænder

Hans udbytte rakte formentlig ikke meget længere end til en *weissbier* på en af cafeerne ved åen. For de seneste år er omsætningen i mønttelefonerne faldet mere end TDC's fortjeneste på mobilabonnementer. Sådan har det ikke altid været. Engang kunne mønttelefonerne få forstoppeelse efter en enkelt dag.

– Jeg har fået at vide, at man for år tilbage måtte tømme mønttelefonerne dagligt i eksamensperioden, fortæller overassistent Jesper Pedersen fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetssekretariat. Hver fjerde uge tager han nøglerne til mønttelefonerne i det massive grønne M.H. Jäger pengeskab for at tømme telefonerne for småmønter. Her ligger de i øvrigt nabo til Grauballemandens tænder, som odontologerne forsker i.

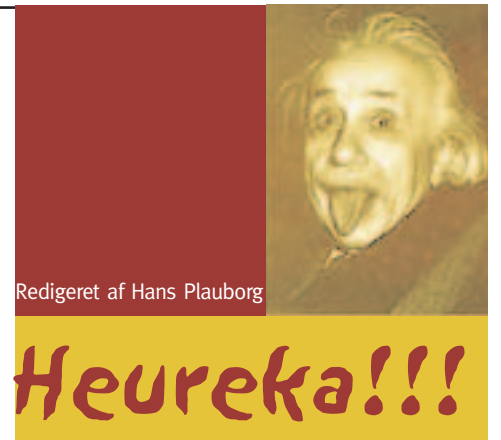
Da han kom tilbage efter sommerferien, lå der en krone i den ene. Nogle gange finder han dog et par tyvere mellem småmønterne.

– Vi tjener sikkert lidt ekstra på, at telefonerne ikke giver penge tilbage, siger den i øvrigt tidligere TDC-ansatte med et smil.

Nummeret kan ikke ringes op ...

Bagsiden ville gerne have spurgt en klog mand hos TDC om forklaringerne på, hvorfor mønttelefonerne næsten er forsvundet. Efter fem forgæves forsøg på at blive stillet om til en sagkyndig medarbejder lykkedes det at få fat på konsulent Lars Thorius, som dog per mobil i bilen ikke så sig i stand til at besvare spørgsmålet. I stedet henviste han til TDC's pressesekretariat, men her fik vi kun en elektronisk stemme i røret: "Nummeret kan ikke ringes op fra dette Telia-abonnement. Vær venlig at kontakte Telias kundeservice." Det var altså ikke muligt at komme i kontakt med TDC's pressesekretariat via Aarhus Universitets mobiltelefoner med Telia-abonnement. Måske vi skulle have prøvet fra en god gammeldags mønttelefon ...

Hans Plauborg/hhp@adm.au.dk

Redigeret af Hans Plauborg

Den lærde Djengis Khan

Middelalderhistorikere verden over er rystet i deres dybeste grundvold, efter at det er kommet frem, at Djengis Khan – den mest notoriske barbar gennem tiderne – i sine få rolige stunder mellem voldtægter og plyndringer var en eftertænsom fyr med hang til taoistisk lommefilosofi.

Det er professor Tengus Bayaryn fra Indre Mongolske Universitet, som mener at have fundet bevis for, at den mongolske kejser havde både tid, lyst og evner for litterære sysler under sine hærgende erobringstogter mellem Middelhavet og Stillehavet. Professor Bayaryn hævder således at have fundet et autografisk edikt skrevet af Djengis Khan i 1219. I ediktet, der er stilet til en taoistisk munk ved navn Chang Chun, skriver kejser Khan bl.a., at han har fået anfægtelser over sin egen dødelighed og har stærkt behov for den taoistiske livseliksir.

Professor Bayaryns opdagelse af den lærde Djengis Khan gør op med den gængse forestilling om, at Khan var uhjælpelig analfabet. Det mongolske skriftsprog blev først skabt, da Khan var "fyrrer, fed og næsten færdig" med sine erobringer, men han havde altså tid til at sætte sig ind i det skrevne sprog på sine gamle dage.

Verdens mest uoversættelige ord

Hvordan oversætter man det gode danske ord "klaphat" for en nepaleser, eller "hygge" for en person fra Øvre Volta? Eller hvad nu hvis bedstefar spørger, hvad "spam" betyder? At henvise ham til en engelsk-dansk ordbog er ingen hjælp, for der får man kun ét svar: "dåsekød". Nu har en verdensomspændende afstemning blandt førende sprogfolk og oversættere ført til en topti over verdens mest uoversættelige ord.

Today Translation, et netværk bestående af over 1500 professionelle lingvister, har givet den ubestridte førsteplads til ordet "ilunga", som findes i tshiluba-sproget. Det tales af Bantu-stammen i de sydøstligste regioner af Congo og Zaire. Her er ilunga et prædikat, man hæfter på personer, som er villige til at tilgive enhver forseelse første gang, tolerer den anden gang, men aldrig nogensinde en tredje gang.

Ja, De kender vel typen?

Tampontyggere på festival

Hvis nogle af Bagsidens læsere deltog i årets Skanderborgfestival, har de måske undret sig over at se en række personer, der mellem hotdogs og fadøl stod og proppede tamponer i munden. Der er ikke tale om den seneste bizarre fetich-leg, men tværtimod om et sobert videnskabeligt projekt, som skadestuerne og Retsmedicinsk Institut på Aarhus Universitet har startet. Målet er at undersøge, om spyt kan bruges til at påvise, om en person har taget narko eller beroligende stoffer. På længere sigt er målet at udvikle et såkaldt narkometer.

